

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ

Σ' ΑΓΑΠΩ

Ο ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗ

ΦΥΛΑΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑΙ

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΓΟΥΛ'ΕΔΜΟΣ Α'.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΚΩΦΑΛΛΩΝ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ

Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ ἀποθιώσαντος δημοσιογράφου καὶ συγγραφέως Γαβριὴλ Σιάρι θὰ μεταφέρωμεν τὰ πλέον ἐκλεκτικὰ κεφάλαια περὶ τοῦ Μαρόκου, ὃ ὁ Σουλτάνος ἐκλαμβάνει ἑαυτὸν καὶ εἶνε — διὰ τὸν κόσμον τὸν ἀραβικὸν — ὑπέρτερος τοῦ Σουλτάνου τῆς Τουρκίας. Ὅλον τὸ βιβλίον τοῦ Σιάρι ἀναγινώσκειται ὡς τὸ θελιτικώτερον τῶν μυθιστορημάτων. Ἐξ αὐτοῦ θὰ ἀρθολογήσωμεν τὰς ἰστορικωτέρας σελίδας. Ὅταν ἔλθωμεν εἰς τὰ τοῦ στρατοῦ, εἰς τὰ τῆς αὐλῆς, εἰς τὰς ἐθιμοτυπίας, εἰς τὰς κλοπὰς, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ὁ γέλωθ θὰ κερυφωθοῦν:

ΤΑ ΧΑΡΕΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΣΒΑΧ

Ἐὰν τὰ τσακίρια τῆς Ταγγέρης οὐδὲν ἔχουσι τὸ ἀξιοσημειωτόν, δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν Κασβὰχ, ἥτις περιέχει τὸ ἀνκτορον τῆς κυβερνήσεως, τοὺς στρατῶνας, τὰ φυλακὰς, καὶ ἀριθμὸν τινα ἰδιωτικῶν οἰκιῶν. Εἰς ὀκτάγωνος μικρῆς, κεκοσμημένης δι' ὠραίων ἀραβουργημάτων, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

δεσπόζει αὐτῆς δι' ὅλου τοῦ ὕψους τοῦ. Τὸ κυβερνητικὸν ἀνάκτορον πρὸ πάντων ἀξίζει τὸν κόπον τῆς ἐπισκέψεως. Φθάνει τις εἰς αὐτὸ δι' εὐρείας ἐσωτερικῆς αὐλῆς, τὴν ὁποίαν οἱ ζωγράφοι ἑκατοντάκις ἔχουσιν ἀναπαραστήσει, ἀλλ' ἥτις θαυμάζεται καὶ μόλα ταῦτα. Εἶνε κεκοσμημένη διὰ μαρμαρίνων κίωνων διαφόρων χρωμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἰς ἐπιτεθειμένα κιονόκρανα κορινθιακοῦ ρυθμοῦ, διαφυγόντα ἀναμφιβόλως τὴν καταστροφὴν τῆς ἀρχαίας Τιγγίδος. Ἀφοῦ διέλθῃ τις τὴν αὐλὴν ταύτην, πρέπει νὰ σπεύσῃ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ διαμέρισμα τῶν γυναικῶν, θαῦμα ἀληθὲς ἀραβικῆς τέχνης. Ποτὲ ἴσως ἡ ποιητικὴ ἰδέα, ἣν ἔχομεν περὶ τῶν χαρεμίων, δὲν ἐπραγματοποιήθη τόσον ἐπιτυχῶς. Φαντάσθητε σειράν μικρῶν δωματίων, συνεχομένων μεταξὺ τῶν διὰ πολλῶν διαδρόμων, οἵτινες ἀνέρονται, κατέρχονται, στρέφονται πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις καὶ διασταυροῦνται, ὡς ἐν λαβυρίνθῳ ἀδιεξιτήτῳ. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν τερπνοτέραν τῶν ἀταξιών, εἶνε ἐν χάος πολὺ χαριτωμένον. Πνοὴ ἠδουκαθείας σιωπῆλης καὶ παρατεταμένης ἐπιπέματα, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν ἀξιολατρευτῶν τούτων κρησφυγέτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀγνοεῖ τις πόθεν νὰ εἰσέλθῃ, καὶ ἐτι ὀλιγώτερον γνωρίζει πῶς νὰ ἐξέλθῃ. Ἐκαστον τῶν δωματίων τούτων, ἕμοιάζει φιλικῶν κεκρυμμένην, κερυρισμένην πασῶν τῶν ἄλλων, καὶ μετ' ἴσου ἐρωτύλου αἰσθήματος παρεσκευασμένην, ὡς ἐὰν ἦτο μόνη αὐτὴ καὶ καμμία ἄλλη. Εἶνε ἀδύνακτον νὰ φαντασθῇ τις, καὶ ἐτι ἀδυνατώτερον νὰ περιγράψῃ τὰ κοσμήματα τῶν δωματίων τούτων. Οὐδεμίαν ἔχουσιν ὁμοίότητα πρὸς ἄλλα, εἶνε ὅλας πρωτότυπα. Σιωρὸς ἀραβουργημάτων καλύπτει τὰ δάπεδα. Οἱ τοῖχοι εἰσὶ κεκαλυμμένοι διὰ μωσαϊκοῦ, ἀπασκμιλλοῦ κατὰ τε τὴν κρυψότητα καὶ τὸ περίπλοκον. Τὰ παράθυρα, ὅτινα εἶνε μικρότατα, στηρίζονται ἐπὶ μικρῶν κιονίσκων θαυμασιῶς ἐξεργασμένων. Ἄληθ' ἢ τρίγαπτα ἐκ ξύλου χρησιμεύουσιν ὡς κορνίζαι. Ἀλλὰ τὸ χαριέστερον πάντων, εἶνε τὰ ποικίλα εἶδη τῶν μυχῶν καὶ τῶν πλαστῶν, ἐφ' ὧν ἐξηπλοῦντο αἱ γυναῖκες, ἐπὶ ταπήτων καὶ μαλθακῶν προσκεφαλῶν. Εἰς τοὺς θρόνους τούτους τῆς τρυφῆς καὶ τῆς μαλθακότητος, εἶνε κεκρυμένα ἀσώτως πάντα τὰ ὠραιότερα, τρυφερότερα καὶ πρωτοτυποτέρα τῶν ἀραβικῶν κοσμημάτων. Τὰ δάπεδα αὐτῶν, ἐσχηματισμένα εἰς σχῆμα ἡμιθόλου, ὁμοιάζουσι τὰ καλεῖδωσκόπια ἐκεῖνα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ ὀφθαλμὸς χανεται εἰς παραδοξοτάτας ὀπτασίας. Καὶ πράγματι, ἐποικίαι ὀπτασίαι θὰ ἐφαίνοντο εἰς τοὺς εὐτυχεῖς κα-

τόχους τῶν μαγικῶν ἀνακτόρων τούτων, ὅταν, κατόπιν ἐρωτικῆς συνδιαλέξεως, περιπλάνουν τὰ βλέμματα τῶν ἐφ' ἑνὸς τῶν φανταστικωτέρων προϊόντων τῆς ἀραβικῆς ταύτης τέχνης, αὐτὰ δὲ ἠμιλοῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν, οὐτε εἰς τὸ πνεῦμα ἀπευθύνονται, εἰς δὲ μόνον κατεσκευασμένα ὅπως διεγείρωσι τὰς αἰσθησεις, διὰ τὰ ἐκπλήξωσι καὶ μεθύσωσι διὰ φαντασιῶν τολμηροτάτων; Πᾶν τὸ περικυκλοῦν αὐτοὺς, τοὺς ἐκάλει νὰ ριφθῶσι καὶ νὰ χαθῶσιν ἐντὸς τῆς ἀθύσου τῶν ρεμβασμῶν. Καὶ ὅταν ὁ κόρος ἢ ἡ ἀπογοήτευσις τοὺς ἐκάλει εἰς τὴν πραγματικότητα, δὲν εἶχον εἰμὴ ὀλίγα μόνον βήματα νὰ ποιήσωσιν, ὅπως, διασκελίζοντες ἕνα διάδρομον, εὐρεθῶσιν εἰς νέον διαμέρισμα, ἔνθ' ἴδωσι ἢ νέαι ἀπογοητεύσεις τοὺς ἀνέμενον. Δὲν εἶνε τοῦτο τὸ ἰδανικὸν τοῦ χαρεμίου; Δὲν πρέπει νὰ εἶνε τοιοῦτο; Περιπλοκὸν ὡς ἀραβούργημα, καὶ πλῆρες μυστηρίων; Αἰ κοιναὶ αἰθουσαι τοῦ χαρεμίου τῆς Κασθὰχ δὲν εἶνε ὀλιγώτερον ἀξιοθαύμαστοι τῶν ἰδιαίτερον δωματίων. Ὑπάρχουσιν ὅλων τῶν σχημάτων τοιαῦται: στρογγύλαι, τετράγωνοι, ἢ πολύγωνοι. Τέλος, ὑπάρχει καὶ τις ἐξώστης ἐπίστετος, ἔχων ἐκατέρωθεν μαριναρίους κίονα, ὅστις βλέπει εἰς μικρὸν κήπον, εἰς τὸν ἑποῖον εἰσέρχεται τις διὰ θυρίδος ὡραιοτάτου ρυθμοῦ. Ἄλλ' ἢ κυριώτερα ἐντύπωσις τὴν ἀποκομίζει τις ἐκ τοῦ ἀνακτόρου τοῦ κυβερνήτου τῆς Ταγγέρης εἶνε, ὅτι ἐν αὐτῷ περιέχεται πᾶν ὁ,τι συντελεῖ εἰς τὰς ἀπολαύσεις τοῦ βίου. Οἱ Ἄραβες ἤσαν οἱ πρώτοι ἀριστοτέχναι ὡς πρὸς τοῦτο. Ἄλλ' ἤδη ἔχασαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν ταύτην. Τὸ δὲ χαρέμιον τῆς Κασθὰχ, ἐγκαταλελειμμένον ἀπὸ πολλοῦ, βραίνει γιγαντιαίως βήμασιν εἰς τὴν ἐρείπωσιν, καὶ μετ' ὀλίγα εἶναι ἴσως θὰ καταρρεύσῃ, χωρὶς νὰ μείνωσιν ἔχνη ἐκ τῶν θαυμασιῶν του.

* *

Ο ΣΕΡΙΦΗΣ ΤΟΥ ΟΥΕΖΖΑΝ

Ἐν Ταγγέρη, τῇ πόλει ταύτῃ ἐν ἣ δὲν εἶνε ἀγνωστα τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθιμα, ἔδρευε σχεδὸν διαρκῶς ὁ κυριώτερος θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς τῆς χώρας, ὁ ἡγουμένος τοῦ τάγματός τοῦ Μουλᾶ-Ταϊέμπ, ὁ διάσημος Σερίφης τῆς Ουεζζάνης, ὅστις ἐσχάτως ἐγένετο ὁ προστατευόμενος τῆς Γαλλίας, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν ὑπῆρξε φίλος τῶν Γάλλων. Ὁ ἀγγίσιος οὗτος ἀνὴρ δὲν ἔσχεν ἀνάγκη τῆς παραμικρᾶς διδασκαλίας, ὅπως ἀποσεισῇ τὸν ζυγὸν πασῶν τῶν προλήψεων τοῦ Ἰσλαμισμού, διότι πράγματι οὐδεμία αὐτῶν εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὸ ἐντελὸς ἐλεύθερον πνεῦμα αὐτοῦ. Βεβαίως, παρὰ τὴν θέλγησίν του καὶ ἐναντίον τῶν κλίσεων του εἶνε ἱερωμένος. Ἀλλὰ τὸ τοιοῦτο οὐδαμῶς στενοχωρεῖ αὐτόν. Φέρει τὴν ἀγιότητα αὐτοῦ μετὰ ἰσχυρᾶς ἀφελείας, ἀφήνων νὰ λατρεύηται παρὰ τοῦ λαοῦ, ἐπιτρέπων εἰς τὸ πλῆθος νὰ ἀσπάζεται μετ' ἀφοσιώσεως τοὺς κροσσούς τοῦ βουρνούζιου του, τοὺς ἀναβολαίς, τὸ ἐφίππιον, τοὺς πόδας του, εἰτι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν οὐρὰν τοῦ ἵππου του, διερχόμενος μετὰ ὑψίστης ἀδιαφορίας καὶ ἐντελοῦς

ἀκαταδεξίας διὰ μέσου τῶν προσπεπωκότων πιστῶν. Βραχῦς, εὐσαρκος, εὐσταλής, μὲ τὸ χεῖλος παχὺ, ἀέμα ἀπυροκρῶδες, μὲ φυσιογνωμίαν κοινήν καὶ βραβεῖαν, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτηδεύσεως ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ του, ἥτις νὰ τὸν διακρίνῃ ἐκ τῶν ἄλλων ἰσχυγενῶν, δὲν ἔπαυσε νὰ ἐμβάλλῃ εἰς σκληρὰς δοκιμασίας τὴν πίστιν τῶν ὀπαδῶν τοῦ τάγματός του. Ἐλάχιστα πιστεύων ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ νεότητος, ὅταν ἀνέλαβε τὸ ταξίδιον τῆς Μέκκας, διέπλευσε τὴν θάλασσαν ἐπὶ ἀτμοπλοίου γαλλικοῦ. Ἐπανῆλθε δὲ, ὀλίγον μὲν ἐπιφοδομημένος ἐκ τῆς Κασθὰχ καὶ τῆς πηγῆς τοῦ Ζε μ ζ ἔ μ, καταγοητευμένος ὅμως ἐκ τῶν ἠθῶν, τοῦ σκεπτικισμοῦ, καὶ πρὸ πάντων ἐκ τῶν ποτῶν τῶν Φράγκων. Ἐπὶ μακρὰ ἔτη, εἰς πείσμα τῶν ἀπαγορεύσεων τοῦ Κοραίνου, ἐμέθει καθ' ἑκάστην, καὶ ἐν τῇ μέθῃ του διέπραττε μετὰ τῆς τόλμης ἐνὸς ἀγίου, ὅλας τὰς τρέλλας ὅσαι τῷ ἐπὴρχοντο εἰς τὴν κεφαλήν. Μίαν ἡμέραν μάλιστα τὰ πράγματα ἐξωθήθησαν μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε οἱ μαραμποῦτ καὶ οἱ τολμπᾶ τῆς Ουεζζάν, ἔκρινον καθῆκον αὐτῶν νὰ παρακλάσωσιν τὸν ἡγούμενόν των νὰ ἀπέλθῃ καὶ νὰ ζήσῃ μακρὰν τῆς Ζα οὐ γ ι α σ, ἣν ἐμύλωνε διὰ τῶν ὀργίων του. Ἡ σύζυγός του, συμμερισθεῖσα τὴν γνώμην αὐτῶν, ἔκαμε τρομερὰν συζυγικὴν σκηνήν. Ὁ Σερίφης θυμωθὲς, ἔριψε κατ' αὐτῆς τρις τὴν περίφημον καθιερωμένην φράσιν: Χ α ρ ἄ μ ἄ λ ι ἄ, καὶ ἀμέσως, ἐγκαταλείψας τὴν Ουεζζάν, μετέβη εἰς Ταγγέρην, ἐνῷ ἡ δυστυχὴς ἐγκαταλελειμμένη γυνή του μετὰ τοῦ υἱοῦ της, κατέφυγε παρὰ τῷ Σουλτάνῳ τοῦ Μαρόκου. Ἐν Ταγγέρῃ ὁ Σερίφης, μὴ αἰσθανόμενος μεγάλην κλίσιν εἰς τὴν ἀγχιμον ζωήν, ἐνυμφεύθη ἀγγλίδαν τινὰ θαλαμηπόλον, ἀντὶ τῆς φανταστικῆς συζύγου ἣν ἐγκατέλιπε. Εἰς τὴν νέαν σύζυγον τοῦ ἐπέτρεψε νὰ διατηρήσῃ τὴν θρησκείαν αὐτῆς, μὴ τρέφων καμμίαν ὄρεξιν εἰς προσηλυτισμούς. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Σερίφου ὑπῆρξε σοφωτάτη καὶ σωτήριος δι' αὐτόν, διότι ἡ νέα γυνή του, κατάρθωσε νὰ τὸν πείσῃ, οὐ μόνον νὰ μὴ μεθύσκῃται, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ποιῆται τὴν χρῆσιν οὐδενὸς πνευματώδους ποτοῦ. Ἄλλως δὲ, ἡ ἀγγλὶς αὕτη συνεμορφώθη μὲ ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας θεσεῖς της. Συνοδεύει τὸν σύζυγον της κατὰ τὰς εὐσεβεῖς περιουσίας του καὶ τείνει τὴν χεῖρα ὅπως δεχθῇ τὰς προσφορὰς τῶν πιστῶν, αἵτινες εἰσὶν αἱ πρόσοδοι τοῦ ἱερατικοῦ ἐπαγγέλματος παρὰ τοῖς μουσουλμάνοις. Ἔσχε τέκνα, τὰ ὁποῖα ὁ λαὸς, σέβεται, ὡς εἰάν δὲν ἦτο διαμαρτυρομένη ἡ μήτηρ αὐτῶν. Δύναται τις νὰ ἴδῃ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ταγγέρης εὐρώστους ἰππεῖς καὶ πολεμιστὰς ὑπερηφάνους, νὰ ὑποκλίνωνται καὶ νὰ γονυπιῶσιν πρὸ τῶν βλαστῶν τούτων τοῦ κεραιώτερου ἰσλαμικοῦ αἵματος, ἀναμειγμένον μετὰ τοῦ κοινοτέρου χριστιανικοῦ, νὰ ἀσπάζωνται τὰ ἐνδύματά των, καὶ νὰ ἐπιθέτωσι τὰς χεῖρας των ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των ἐν εἰδεί εὐλογίας. Οἱ υἱοὶ τῆς Ἀγγλίδος δὲν σέβονται παρὰ τοῦ λαοῦ ὀλιγώτερον τοῦ ἰοῦ τῆς Μουσουλμάνας, ὅστις, βλέπων τοὺς ἀδελφούς του ἀύκνομένους ἐν τῇ εὐλαθείᾳ τοῦ λαοῦ, ἔκρινε καλὸν

ν' ἀφήσῃ τὸν Σουλτάνον, καὶ ἐρχόμενος πρὸς τὸν πατέρα του, νὰ ζήσῃ ἐν ἁμονίᾳ μετ' αὐτοῦ.

Ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συναντήσω τὴν Σερίφην τοῦ Ουεζζάν. Δὲν ἔχει ἀπολύτως κανέν ἐκ τῶν προσόντων ἡρωίδος μυθιστορηματικῆς, καὶ ἠμιλεῖ περὶ τοῦ συζύγου καὶ τῶν τέκνων της ὡς ἀπλή ἀστή τοῦ Λονδίνου. Δὲν εἶνε ὡραία, καὶ ἀπορεῖ τις πῶς ἐνέπνευσε ἔρωτα εἰς ἕνα πῶν πρώτων ἀνδρῶν τοῦ ἰσλαμισμού. Συνήθως, ἐνδύεται ἀπλήν εὐρωπαϊκὴν, ἢ μᾶλλον ἀγγλικὴν ἐνδυμασίαν· μόνον δὲ κατὰ τὰς παρασκευὰς φορεῖ ἀραβικὴν στολήν. Ἔχει καὶ ἐπισκεπτῆρια, αὐτὰ φέρουσι τὴν ἐπιγραφήν: Ἡ Ἀ ὑ τ ῆ ς Ὑ ψ η λ ὀ τ η ς, ἢ Κυρία δὲ Βαζζάν, πριγκηπέσσα τοῦ Μαρόκου Βεβαίως, δὲν εἶνε ἀξιοκατάκριτος διὰ τοῦτο. Εἰς τὸν τίτλον τῆς πριγκηπέσσης δικαιούται διὰ τοῦ γάμου της: εἴαν δὲ ἐγραφε ἐπὶ τὸ ἀγγλικώτερον, τὸ Ουεζζάν Waxzan, τὸ ἔπραξε πρὸς ἀνάμνησιν τῆς καταγωγῆς της.

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

Ἐλισμόνησε νὰ ἐξκλοουθήσῃ τὸ κλειδοκύμβαλον, κατεβεβλημένη ὑπὸ ἰδεῶν ἀλγεινοτάτων, καὶ δὲν ἤκουσε τὴν μπάριμπα Τρέγκ, ὅστις ἐπανελάμβανεν εἰς τὸ οὖς αὐτῆς:

— Φυλάξου ἐκ τῶν ρεμβασμῶν! Φυλάξου ἐκ τῶν ρεμβασμῶν, φιλάτη!

Ἡ μορφή τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου ἔσχεν ἐκφρασιν θλίψεως. Ἐν τούτοις, συνῆλθε, καὶ ἐγγίζων τὸν δάκτυλον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς κόρης της:

— Ἐνθυμῆσαι, τῇ εἶπε, τὰ ὡραῖα τραγουδάκια τὰ ὁποῖα σοὶ ἔλεγα ὅταν ἦσο ἀκόμη πολὺ μικρὰ, εἰς τὸ κατὰστημά μας, τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νίκης; Ὑπῆρχε μετὰξὺ αὐτῶν αὐτῶν ἐν πρὸ πάντων, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν ιδιότητα νὰ σὲ κάμνῃ νὰ γελάς, καὶ νὰ διεγείρῃ εἰς ὑπατον βαθμὸν τὸ ἐνδιαφέρον σου.

Καὶ μετὰ φωνῆς ἀναποφασίστου, τὴν ὁποίαν τὸ γῆρας καθίστα ὀλίγον ὑποτρέμουσκαν, ἤρχισε νὰ συρίζῃ τὸ παιδικὸν ᾄσμα, τὸ ὁποῖον ὑπενίσσετο.

Μετ' ὀλίγον ὅμως διεκόπη, ἐπειδὴ ἡ φωνή του ἤρχιζε νὰ τρέμῃ περισσότερο. Ἐχαμήλωσε τότε καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλὴν του. Ἐπὶ τῶν διεσταυρωμένων βραχιόνων τῆς κόρης της εἶχεν ἰδεῖ πίπτοντα δάκρυα. Ἡ Γενεβιέθη ἐστράφη, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της μετὰ λυγμῶν καὶ ἐκρυψε τὴν ὠχρὰν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ πατρικοῦ στήθους. Ὁ δὲ μπάριμπα Τρέγκ, κατατεταραγμένος, ἐψιθύρισε:

— Ἦμεθξ τότε πολὺ εὐτυχεῖστεροι!...

Αὕτη ἦτο ἡ μόνη λύπη τῆν ὁποίαν ἐξεδήλωσε

γεγωνία τῇ φωνῇ: ἐν εἶδος ἐπιπλήξεως δειλῆς, περιφρόνου καὶ γλυκεῖας...

— Συγγνώμην... συγγνώμην πάτερ... ἐγὼ μόνον μου τὸ ἤθελον!... εἶπεν ἐκείνη.

Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ δωμάτιά της καταβεβλημένη. Πάντοτε τὸ σκότος ἐβασιλεύει ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος της. Ἐρρίφθη ἐπὶ τινος ἀνακλιντροῦ, καὶ ἐπὶ μακρὸν διέμεινε ἀκίνητος. Δὲν ἤκούετο καν ἡ ἀναπνοή αὐτῆς. Αἰφνιδίως ἠγέρθη καὶ ἀνέστυξε τὰ παραπετάσματα· ὁ ἥλιος εἰσέδυσε μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων γωνιῶν τοῦ πολυτελοῦς καὶ ἀβροῦ κρησφυγέτου, τὸ ὁποῖον εἶχε κρύψει τοὺς ἔρωτας αὐτῆς, καὶ ὅπερ ἤδη ἐκρυπτε τὰ δάκρυά της.

— Καὶ ὅμως, τῷ εἶχον εἶπει: «Μὴ με κάμνεις ἄλλην Καρλότταν δ' Ἀλβρέτ!...»

Εἰς τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, ἤγειρε τὰ ἄκρα τῶν ταπήτων, καὶ ἀπεκάλυψε χαμηλὴν καὶ στενὴν θυρίδα.

— Ἐντεῦθεν διήρχετο ἡ Καρλόττα, ὅταν μετέβαινε διὰ νὰ προσευχηθῇ, εἶπε. Ἐ ἐτὴν σειράν μου λοιπόν!...

Ἦθησε τὴν βρεῖαν θύραν, ἥτις ὑπεχώρησε καὶ ἠνεύγει ἀποκαλύψασα κλίμακα κατεσκευασμένην διὰ λευκῶν λίθων. Ἀνῆλθε τὰς βαθμίδας αὐτῆς, καὶ ἐσταμάτησεν εἰς τὸ εὐκτήριον, καταπλαγεῖσα ἐκ τῆς ψυχρότητος τῶν γυμνῶν τοίχων, ὅστινες ἐφαίνοντο ὡς εἴαν ἠπέλουον νὰ πέσωσι καὶ νὰ τὴν θάψωσιν ὑπὸ τὰ ἐρείπια των. Ἐγονυπέτησεν ἐνώπιον τοῦ ἐγκαταλελειμένου βωμοῦ.

Πέριξ αὐτῆς δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ τὰ ἐρείπια τοῦ εὐκτηρίου, τόπος ὅστις ἐχρησίμευεν ἤδη ὡς ἀντικείμενον τῆς περιεργείας τῶν ἐπισκεπτομένων τὰ μέρη ἐκεῖνα ταξιδιωτῶν. Ἐν τούτοις, ἡ φαντασία αὐτῆς, ἐξαφθεῖσα, διήγειρεν ἐν αὐτῇ τὴν ἀνάμνησιν τῶν πυργοδοσποινῶν αἵτινες ἤλθον, ὡς αὕτη, νὰ ζητήσωσιν ἐκεῖ τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν, καὶ τῇ ἀναπαρέστησε ζωηρῶς τὴν μορφήν τῆς Καρλόττας ταύτης, ἥς ὑπῆρξεν ἀδελφὴ ὡς πρὸς τὴν ἐγκαταλείψιν. Ἐπανεῦρε μικρὰν γαλήνην, καθότι τὸ γοθητικὸν τοῦτο παρεκκλήσιον τῇ ἀνεμίμησε τὴν παιδικὴν της ἡλικίαν, διελθούσαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν λειψάνων τοῦ πολεμικοῦ βίου τοῦ Μεσαιῶνος. Διὰ τῶν ὑψηλῶν ἀψιδωτῶν παραθύρων, ὁ ἥλιος εἰσέδυεν εἰς στενὰς ἀκτῖνας, μηδεμίαν ἐχούσας θερμότητα, αἵτινες προσέπιπτον ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς. Ὅταν ἐκουράσθη προσευχομένη, ἐκάθησε κάτωθεν τοῦ βωμοῦ καὶ ἐρέμβασε. Τι ἔπρεπε νὰ πράξῃ διὰ ν' ἀναλάβῃ ὀπίσω τὸν σύζυγον της; Ἦτο ζυλότυπος. Ὅπισθεν τῆς γαλήνης τοῦ προσώπου τούτου, οὐ οἱ ὀρθοκλαμοὶ μόνον ἐνέφαινον τὸν κάματον τῶν ἀυπνιῶν, ἐκυφοροῦντο ἐνίοτε ἰδέαι τρομεραί. Τὸ πνεῦμά της ἠδύνει ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοῦ ἔκτορος, ὃν ἠκολούθει ἀπανταχοῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν. Ἐκεῖνη εἶχε παραδοθῇ εἰς αὐτόν, οὗτος τὴν εἶχε λάβει, καὶ ἤδη, βρυονθεῖς αὐτήν, τὴν ἀπέριπτε. Ἄλλ' ἐγνώριζε καλῶς τὴν γυναικά του; Εἶχε λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ εἰσδυσθῇ μέχρι τῆς καρδίας της; Εἶχε δυνηθῇ ἀρὰ γε ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς θησαυροὺς τῆς τρυφερότητος, οὗς αὕτη ἐνέκλειε; Πόσον ὀλίγον εἶχε

ἀγαπητή ή Γενεβιέθη ! Καί τήν ἄλλην, τήν ἡγάπα
λοιπόν ;

— 'Α! πόσον τήν μισῶ! ἔλεγες... Πόσον τήν
μισῶ!...

Ὁ Τρέγκ είχε θελήσει πρότερον νά καταστήσει
τά ἀναγνώσματα τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀνάλογα πρὸς
τὸν γραφικὸν τόπον ἐν τῷ ὀπιεῖ καταφύγει. Ἐν τῷ
μέσῳ τῶν γρηαιῶν ὀπισμῶν, καὶ τῶν παντοειδῶν
λειψάνων τῆς φεουδαλικῆς ἐποχῆς, εἶε συνθίσει
ν' ἀναγιγνώσκῃ τὰ μυθιστορήματα τοῦ Οὐάλτερ
Σκὼτ, ὅσον καὶ ἂν ἔχη παρέλθει ὁ συρμός αὐτῶν.
Διὰ τούτο, ἡδῆ, καθ' ἣν ὥραν γονυπετήσ ἐν τῷ εὐ-
κτινῷ τούτῳ ἔκλαιε, ἐνθυμήθη μίαν τῶν συγκινη-
τικωτέρων διηγήσεων τοῦ μυθιστοριογράφου τούτου,
τὴν τῆς κομίσσης Λεϊτσεστερ, ἄλλης καὶ ταύτης
ἐγκυκλολελειμμένης. Καὶ ἡ μνήμη αὐτῆς πιστῶς τῇ
ἀνεμίμνησκεν αὐτὰς τὰς φράσεις ἐλεγειακῆς ἀφηγή-
σεω., τὴν ὁπιαν ἄλλοτε εἶχε μάθει ἐκ στήθους,
εἰς τὸ κεφάλαιον ἔνθα ἡ δυστυχὴς Ἄμυ θρηνεῖ τὴν
ἐγκυκλολελειψίν της :

Ἡ νεκτερινὴ δρῶσις ἤρχιζε νά πίπτῃ Ἡ σι-
λήνη, ἡ γλυκεῖα ἀνασσα τῶν οὐρανῶν, ἐξῆπλου τὸ
ἀργυροῦν φῶς της ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς Κοῦμνορ-
Χάλ, καὶ ἐπὶ τῶν πολυαριθμῶν δρυῶν αἰτίνας τὴν
περιεκύκλουν. Οὐδὲν ἠκούετο ὑπὸ τὸν οὐρανίον θά-
λον, οἱ θόρυβοι τοῦ κόσμου εἶχον καταπαύσει, ἡ
σιωπὴ δὲν εἶχε διαταραχθῆ εἰμὴ ἐκ τῶν παραπό-
νων μιᾶς γυναικὸς δυσουχοῦς, ἄτινα ἠκούοντο ἐκ τοῦ
μονήρους τούτου οικοδομημάτος :

« Λεϊτσεστερ... αὐτὸς ἦτο ὁ ἔρωσ τὸν ὀπιον
μοὶ ὠμῶσις ; δὲν ἔρχεσαι πλέον μὲ τὴν προθυμίαν
ἐραστοῦ, διὰ νὰ ἴδῃς τὴν σύζυγόν σου, τὴν τέως το-
σον ἀγαπητήν. Ἐδρεςες τὸ ρόδον, καὶ ἀφήνεῖς νά
μαραίνηται τὸ στέλεχος.

« Ἡγειρόμην ὁμοῦ μὲ τὴν αὐγὴν, χαρίεσσα ὁ
κορυδαλὸς δὲν ἦτο φαιδρότερος, οὔτε τὸ ρόδον πλέον
χαριτωμένον, καὶ ὅπως τὸ πτηνὸν τὸ ἰστάμενον ἐπὶ
τὴν λευκάκανθαν, ἐκελάδουν καὶ ἐγὼ φαιδρὰ καθ'
ὄλην τὴν ἡμέραν.

« Παρημελημένη, ἀπερριμμένη ἦδη, ὡς εἶμαι, ὁ-
μοιαζαι νὰ ὑποστῇ τὴν θύελλαν; Διατί μὲ ἀφή-
νεῖς νὰ φθίνω; Διατί, ἀφοῦ μὲ ἐσφιγξες ἐντὸς τῶν
βραχιόνων σου, μ' ἐγκυκλολελείπεις τώρα νά στεναζῶ
καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν;

« Οὕτως ἐθρῆνει ἡ δεσποινα τοῦ Κοῦμνορ-Χάλ,
ἐντὸς τοῦ μονήρου καὶ σκοτεινοῦ ἐνδικαιτήματος
αὐτῆς. Πλείονες τοῦ ἐνὸς στεναγμοῦ εἶχευθησαν ἐκ
τοῦ βάθους τῆς καρδίας της, πλείονα τοῦ ἐνὸς
πικρὰ δάκρυα ἀνέβλυσαν ἐκ τῶν ὀμμάτων της.

« Καὶ πρὶν αἱ ἀκτῖνες τῆς ἡμέρας ν' ἀναφανῶσιν
ἐν τῷ σκοτεινῷ καὶ μονήρει πύργῳ τοῦ Κοῦμνορ-
Χάλ.

« Τρίς ὁ νεκρικός κῶδων ἠκούσθη σημαίνων
ἤχος πένθιμος ἀντήχησεν εἰς τοὺς ἀέρας, καὶ ὁ μαῦ-
ρος κόραξ τρεῖς φορές ἐθιξε διὰ τῶν πετερυγῶν του
τοὺς πύργους τοῦ Κοῦμνορ-Χάλ... »

Καὶ ὄρθια, ὄλη περιφοβὸς ἐκ τῶν ἀναμνήσεων

τούτων τῶν συνδυαζομένων τασσοῦτο καλῶς πρὸς
τὴν ἰδίαν της θλίψιν, ἡ Γενεβιέθη ἐπανάλαβεν :

Ἡ πυργὸςδεσποινα τοῦ Κοῦμνορ-Χάλ ἀπέθανεν,
ἡ Καρλότ α δ' Ἀλθρέτ ἐπέζησεν, ἐγὼ θὰ ἐπρωτί-
μων νά ἀποθάνω

Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίῳ ἐξηφανίσθησαν, ἡ νύξ ἐπῆλ-
θεν Ἡ ἀνεμος ὤθει πάντοτε μέχρι τοῦ βωμοῦ τὰ
ξηρὰ φύλλα τοῦ χειμῶνος Ἐζήτησε περὶ ἑαυτήν
μίαν λεπτομέρειαν, ἣτις νὰ τῇ ἀνακαλέσῃ ζωηρό-
τερον τὴν μνήμην τῆς Καρλόττας, ἀλλὰ τὸ εὐκτῆ-
ριον ἦτο γυμνὸν τότε ἐπανεκαμψεν εἰς τὰ δωμάτια
αὐτῆς, περιετυλίχθη ἕνα μανδύαν, διότι ἡ ἐσπέρα
τοῦ ψυχρὰ, κατῆλθε καὶ διηθύθη πρὸς τὴν στεγνὴν
ἀτραπὸν, ἣτις, διερχομένη μεταξὺ παχείας γλῶσσης,
ὠδήγει ἐκ τοῦ Λαμότ-Φειλὺ εἰς τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ χωρίου. Ἐκεῖ ἦτο ὁ τάφος τῆς Καρλόττας, ἐκ
τοῦ ὀπιου δὲν μένουσιν, εἰμὴ δύο πλακεὶς ἐκ μαρ-
μαροῦ ἐπὶ ὑπεβαθρῶν ἀνθισμένων. Ὁ ναίσοκος ἦτο
ἀνοικτός, καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς αὐτοῦ. Τὸ ἄγαλμα
τῆς δουκίσσης ἦτο ὄρθιον εἰς τινὰ γωνίαν, ἔχον
πρὸ τῶν ποδῶν της τὰ λείψανα τοῦ τάφου της ἀ-
μορφα συντρίμματα ἐνὸς ἀριστουργήματος. Το ἄ-
γαλμά της ἦτο σχεδὸν ἀποκεφαλισμένον: τὸ πρόσω-
πον ἦτο ἐφαρμένον διὰ κτύπων σφύρας, τὸ δουκι-
κὸν στέμμα εἶχεν ἀπωλέσει τὰ ἀνθύλλιά του ἀλλὰ
καὶ τοιαύτη, οἶαν τὴν ἐβλεπεν ἡ Γενεβιέθη. ἦτο ἐτι
ὠραία, εἶχε καλλονὴν μεγαλοπρεπεῖ ἀλλὰ θλιβεράν.
Ἐπλησίασε τὸ ἄγαλμα, παρετήρησε τὴν κόμην αὐ-
τοῦ τὴν πεπλεγμένην, τὰς εὐλαβῶς διεσταυρωμένας
χεῖρας, τὸν μανδύαν του τὸν πίπτοντα μέχρι τῶν
ποδῶν... Ἡθελε νά τὸ ἐρωτήσῃ, « Διηγῆθῃ μοι
ἐτι ὑπέφερες... Πού ἤντηλες τὴν ὑπεμονὴν σου καὶ
τὸ ἐζέχον θάρρος;... Πόθεν προῆλεν ἡ ἀγία ἐγκαρ-
τέρησίς σου; Ὑποφέρω ὅπως καὶ σὺ, ἀλλὰ δὲν ἔχω
οὔτε τὸ θάρρος σου καὶ οὔτε τὴν ἐγκαρτέρησίν σου».
Πράγματι θὰ ἐλεγέ τις, ὅτι, ἡ ζωσα καὶ ἡ ἀποθαμ-
μένη ἦσαν ἀδελφαί, τὸσον ὠμοίαζον κατὰ τὴν κομ-
φότητα καὶ τὴν εὐγένειαν τῶν μορφῶν.

Ἡ Γενεβιέθη, βεβουθισμένη εἰς ρεμβασμούς, ἐγονυ-
πέτησε ἐπὶ τινος ἐπιταφίου πλακῶς, ἣτις ἐκάλυπτε
τὸ εὐγενέστερον μέλος τοῦ σώματος τῆς ἐγκυκλολε-
λειμμένης, ἐκεῖνο δὲ οὐ ὑπέφερεν. Ἐπὶ τῆς πλακῶς ὑπῆρ-
χεν ἐπιγραφή: « Ἡ καρδία τῆς ὑψηλῆς καὶ Κρα-
» ταιῆς δεσποίνης Καρλόττας δ' Ἀλθρέτ, ζωντο-
» χήρας τοῦ ὑψηλοῦ καὶ Κραταίου πρίγκηπος Δὸν
» Καίσαρος δουκὸς τοῦ Βαλεντινοῦ, κόμητος τοῦ
» Διουᾶ, δεσπότου τοῦ Ἰουσουλδῶν καὶ τοῦ Λα-
» μὸτ-Φειλὺ, ἣτις ἐτελεύτησεν ἐν Λαμότ-Φειλὺ
» κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ σωτηρίου ἐτους 1514 ».

Σιγὴ ἄκρα ἐβασίλευεν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ μαυ-
σωλεῖου, αἱ δὲ γαῖαι καὶ οἱ ἀγροὶ ἐκοιμῶντο ὑπὸ
τὴν νυκτὴν ἡμίχλην. Ἡ Γενεβιέθη ἠγέρθη, καὶ
πλησίασασα ἐφίλησε τὴν χεῖρα τοῦ ἀγαλματος, κα-
θὼς οἱ χωρικοὶ ἐν Ρώμῃ ἀσπαζονται τὸν ἐξ ὀρει-
χάλκου πόδα τοῦ Ἀγίου Πέτρου, καὶ ἀμέσως ἐ-
ξῆλθεν.

Ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν κλίνην της ὀλίγον ἡσυχα-
τέρη, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν:

— Δὲν ἤξευρε ἀρὰ γε πόσον τὸν ἀγαπῶ ;

Ἡγέρθη, ἠνοιξε μικρὸν καὶ κομψότατον γραφεῖον,
καὶ ὑπὸ τὸ φῶς λυχνίας νυκτερινῆς, ἔγραψεν, ἀφείσας
τὴν καρδίαν της νὰ ὁμιλήσῃ :

« Τί γίνεσαι, Ἐκτωρ ;... Ἰδού ἐγὼ ἠναγκασμένη
νὰ σοὶ γράψω, ἐγὼ ἣτις κατοικῶ πλησίον σου, ἣτις
εἶμαι γυνή σου, ἐπειδὴ δὲν βλέπω πλέον, δὲν γνω-
ρίζω πλέον πού νὰ σ' εὔρω... ἀγνοῶ μάλιστα πάντα
τὰ κατὰ σέ... Τί σ' ἔκαμα; Ἀρὰ γε ὑπῆρξα λίαν
ἀπειρητικὴ, ἐπειδὴ πάντοτε ἠθέλησα νὰ συμπερι-
σθῶ τὰς θλίψεις σου καὶ τὰς χαρὰς σου; Ἐάν εἴνε
ἀναγκὴ νὰ φυλακτῇς διὰ σέ ἀποκλειστικῶς ὅλας τὰς
χαρὰς σου καὶ νὰ μοὶ ἀνακοινώσῃς μόνον τὰς θλι-
ψεις σου, ὅπως ἐπανελήθης πρὸς με, πρὸς τὸ Ἐζή-
τησα ποτὲ νὰ σέ ἀπομακρύνω τῶν προσφιλῶν σου
ἡδονῶν; Δὲν ἐπιποθῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἄλλο τιποτε,
ἐκτὸς τοῦ ἔρωτός σου καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης σου τῆς
ἐμπιστοσύνης, ἣτις εἶνε ἀπόδειξις ἐκτιμῆσεως καὶ
σεβασμοῦ, ἣτις εἶνε ὁ γάμος τῶν ψυχῶν. Σκέψου,
φίλε, ὅτι δὲν ἔχω ἄλλην εὐτυχίαν, ἐκτὸς ἐκείνης τὴν
ὀπιαν ἐτοποθέτησα ἐν σοὶ, καὶ ὅτι ἐάν σὺ μοὶ
λειψῇς, δὲν μένει εἰς ἐμὲ ἄλλο πρὸς ν' ἀποθάνω.
Τι ἔχεις νὰ μ' ἐλέγξῃς; Διατί μὲ ἐδιδῶξες ἐκ τῆς κλι-
νης σου, καὶ τῆς καρδίας σου; Κατὰ τί ὑπῆρξα ἑ-
νοχος, καὶ τί περισσώτερον θὰ ἐπραττεῖς κατ' ἐμοῦ
ἐάν ἤμην; Ἐμπιστεύθητι πρὸς με τὴν εὐτυχίαν σου,
φίλτατε φίλε. Καὶ ὅμοις μὲ ἡγάπα ἄλλοτε, μὲ ἡ-
γάπα! Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ πάντοτε, πάντοτε. Τὸ εἶπον:
δὲν θὰ μετανοήσω ποτέ. Ἐπανελθε καὶ σὲ συγ-
χωρῶ. Ἡ ζωὴ εἶνε τὸσον βραχεῖα, Ἐκτωρ, καὶ εἶνε
πολύς καιρὸς ἀφ' ὅτου εἶμεθα κεχωρισμένοι! Ἡ ζωὴ
μου καὶ ἡ καρδία μου πενθοῦσι. Τοῦτο δὲν σὲ πλη-
ροφορεῖ, ὅτι κλείω ; »

Ἐθηκε τὴν ἐπιστολὴν ἐντὸς φακέλλου, τὴν ἐ-
σφράγισε, καὶ τὴν ἐπέγραψεν εἰς τὸν σύζυγόν της.
Ἐσκέπτετο ὡς ἐάν ἐπρόκειτο ν' ἀπευθύνῃ αὐτὴν
εἰς κανένα ζῶντα πολὺ μακρὰν. « Οὐκ τὴν λάβῃ ἄρ-
γα; » ἔλεγε καθ' ἑαυτήν. Διῆλθε τὸν πύργον, καὶ κα-
τέθηκε τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ Μον-
τβριαν. Ἐμεῖς τὰ πάντα ἦσαν ψυχρὰ καὶ ἐγκυκλολε-
λειμμένα. Τὸ ἰδιαιτέρον διαμέρισμα τοῦ κόμητος
συνέκειτο μόνον ἐκ τεσσάρων δωματίων, δηλ. ἐνὸς
γραφείου, ἐνὸς κοιτῶνος, μιᾶς βιβλιοθήκης καὶ ἐνὸς
καπνιστηρίου, πεπληρωμένου ὀπλων. Αἱ θύραι ἦσαν
ἀνοικταί. Εἰσῆλθεν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ κοιτῶ-
νος, ἐσταμάτησε μετὰ τῆς ματαίας ἐλπίδος, ὅτι θὰ
ἤκουε τὴν ἀναπνοὴν τοῦ κόμητος. « Ἐάν ἦτο ἐδῶ,
ἐν τούτοις, ἐάν ἦτο ἐδῶ! » Ἀλλὰ δὲν ἦτο κανεὶς
ἐξω, ἡ ὀμίχλη εἶχε διαλυθῆ, καὶ ἡ σελήνη ἐλαμ-
πεν ἐπὶ τοῦ κυανοῦ στερεώματος, εἰσδύουσα διὰ τῶν
παραθύρων καὶ φωτίζουσα τὰ ἐπιπλα. Ἡ κλίνη ἦτο
κενή, ὁ Ἐκτωρ δὲν εἶχε ἐπανακάμψει!... Ἐφυγε
μὲ συνεσφιγμένους κροτάφους, μετέβη εἰς τὰ ἐκυτῆς
δωμάτια, καὶ τὴν νύκτα ταύτην, ὅπως καὶ κατὰ
τὰς προηγουμένας, ἐπληθύευσεν τὸ μελαγχολικὸν
ποιήμα: « Ὁ σελήνη, γλυκεῖα βασίλισσα τῶν οὐ-
ρανῶν, ἐπηργύρου τοὺς τοίχους τοῦ Κοῦμνορ-Χάλ
καὶ τὰς πολυαριθμοὺς δρυὶς αἰτίνας τὸ περιεκύκλουν.
Οὐδὲν ἠκούετο ὑπὸ τὸν θάλον τοῦ οὐρανοῦ, οἱ θύρω-
βοι τοῦ κόσμου εἶχον παύσει: ἡ σιωπὴ δὲν διεταρά-
-

σετο, εἰμὴ ὑπὸ τῶν θρῆνων μιᾶς γυναικὸς δυστυ-
χοῦς, οἵτινες ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ μονήρους τούτου κτι-
ρίου »

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωτὶ, κατεχομένη ὑπὸ πυρετοῦ
σκυψῶν, ἔρωτος καὶ ὄργης, ἔγραψε καὶ πάλιν, χω-
ρὶς μάλιστα νὰ θελήσῃ νὰ μάθῃ ἐάν ὁ Μοντβριαν
εἶχεν ἐπιστρέψει ἢ οὐ :

« Ὁ χρόνος τὸν ὀπιον διῆλθον μετὰ σοῦ, ἀπὸ τοῦ
γάμου μας, μοὶ παρ' ἐμεῖ ἀτελευτήτους θλίψεις διὰ
τὰς ἡμέρας τῆς λύπης, τὰς ὀποιᾶς μοὶ παρασκευά-
ζεις. Ἐνθυμοῦμαι τὴν εὐτυχίαν τὴν ὀπιαν μοὶ πα-
ρεσχες καὶ ἀπελπίζομαι στοχαζομένη ἐκεῖνο τὸ ὀ-
πιον μοὶ ἀρνεῖσαι. Ἐλπίζω πάντοτε, ὅτι θὰ ἐπα-
νέλθῃς πρὸς με. Εἶνε ἀδύνατον νὰ λησμονήσῃς τὸν
ἔρωτά σου, τὴν ἐν ἐμοὶ πίστιν σου, τοὺς ὄρκους σου,
τὸν υἱόν σου Ἐρρικέτον, τὴν Μαχθαλινὴν, καὶ τὴν
τροφερὰν ἀγαπὴν δι' ἡς σὲ περιεκύκλωσα. ὦ!
Ἐκτωρ μου, δὲν ζῶ πλέον. Σὺ ἦσο τὸ ἀκύωσταμα
τῆς ψυχῆς μου. Παραπονῶμαι, εἶνε ἀληθὲς, ἀλλὰ
δὲν σὲ ὁμιλῶ περὶ ἐκείνης. — καίτοι ἔγω τὸ δι-
κνωμα — ἐκείνης περὶ τῆς ὀποιᾶς δὲν δύναμαι νὰ
σκεφθῶ ἄνευ μίσους, διότι τὴν μισῶ δι' ὅλης τῆς
ἰσχύος τοῦ πρὸς σὲ ἔρωτός μου. Ὅχι, δὲν θέλω νὰ
προφέρω τὸ ὄνομα αὐτῆς. Σὲ τὸ εἶχον εἶπη ἀπὸ
τῆς πρώτης ἡμέρας: « Δὲν ἔχει τὸ ἦθος ἐντίμου γυ-
ναικός » Ἐάν τὴν ἀγπάσῃ, θὰ σὲ καταστήσῃ δυσ-
τυῆ. Προφυλάχθητι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνη ἄς προ-
σέξῃ ἀπ' ἐμοῦ. Ἐνίοτε μοὶ ἐπέρχονται δέαι, οἵτι-
νες μὲ τρομάζουσι. Δὲν ἤμην ἀξίω τῶν δακρῶν τὰ
ὀποια χύνω, καὶ δὲν θὰ δυνήθω νὰ δεχθῶ τὴν ἐγ-
κατάλειψίν μου. Σὲ, φίλτατε μοὶ φίλε, σὲ ἀγαπῶ,
σὲ συγχωρῶ, θὰ λησμονήσω δὲ καὶ ἐκείνην, ἐάν
ἐπανελήθῃς... Αὕτη βεβαίως ὑπῆρξε πλάνη. Δὲν
θὰ λογίζεσαι ἐνοχος, ἐάν τὸ σφάλμα σου δὲν διαρκέ-
σῃ... Ἡ οἰκία σου εἶνε κενή. Στοχάσθητι ὅτι δὲν
ὑπάρχει πλέον ἔρωσ ἐνταῦθα... Ἀγνοεῖς τὴν Γενε-
βιέθην σου, φίλε. Ὁ χρόνος ὅπως τὴν γνωρίσεις σοὶ
ἔλειψε. Δὲν θὰ εὗρῃς ποτὲ καρδίαν, ἐν τῇ ὀποιᾶ ἡ
εἰκόνη σου νὰ διατελῇ βαθύτερον κεραραγμένη, καὶ
ἣτις νὰ εἶνε πλέον τῆς ἰδικῆς μου διατεθειμένη εἰς
θυσίας. Δὲν θὰ σοὶ ἀποκρύψω, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ
πλείστα τρικυμῆσι ἐν τῇ καρδίᾳ ταύτῃ καὶ ἀγῶ-
νες σκληροὶ. Μήπως κατὰ τοῦτο δια-ελῶ ἀπομεμα-
κρυσμένη σου, οὔτινος ἡ ψυχὴ δὲν σὲ ἐπαναφέρει πρὸς
τὴν Γενεβιέθην; Χθὲς μετέβην εἰς τὸ εὐκτῆριον διὰ
τῆς γνωστῆς μικρᾶς θυρίδος, τὴν ὀπιαν μοὶ εἶχε
δείξει, καὶ ἦν τινὰ ἥλπιζον ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἦνοι-
γον. Προσπηχθήτην ἐπειτα μετέβην εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν τοῦ χωρίου, ἐνθα καὶ πάλιν προσπηχθήτην. Σοὶ
τὸ εἶχον εἶπει ἐν τούτοις, προσφιλεῖ φίλε: « Μὴ μὲ
κάμνεις ἄλλην Καρλότταν δ' Ἀλθρέτ. » Δὲν θὰ ἔχω
πίστευσόν με, οὔτε τὴν ἐγκαρτέρησίν της, οὔτε τὴν
ὀπιον τῆς »

Ὁ Ἐκτωρ εὔρε τὰς δύο ἐπιστολάς τὴν ἐπιούσαν.
Ἡ Γενεβιέθη τὸν ἔχεν ἴδει ἐπανερχόμενον, διότι
ὅλας αὐτῆς τὰς ἡμέρας τὰς ἐδάπανα θλιβερῶς εἰς τὸ
νὰ τὸν παραμονεύῃ ὀπισθεν τῶν παραθύρων τὰ ὀ-
ποια ἐβλεπον πρὸς τὸ Ροσσεῶ. Τὸ ἐσπέρας τὸν συ-
νήνησε ἐν τῷ ἐστιατορίῳ, ἐνθα ἐκεῖνος εἶχε μεταβῆ

πρό αὐτῆς κατὰ τὴν ὄραν τοῦ δείπνου. Ἐφάνετο ἀναποφάσιτος, ἀνησυχῶν βεβαίως διὰ τὴν ὑποδοχὴν ἣτις ἐμελλε νὰ τῷ γίνῃ. Ἡ Γενεβιέση, καίτοι ἰγνώριζε, ὅτι ἦτο ἐν τῷ πύργῳ, δὲν τὸν ἀνέμενε. Ἡτένιασαν ἀλλήλους ψυχροὶ, καὶ μὲ σιωπηλοὺς παλμούς ἐν τῇ καρδίᾳ... Ἐπειτα, μειδιῶσα, μὲ τὴν χεῖρα τεταμένην, ὡς ἐάν ἐπρόκειτο περὶ συνήθους τινός ἀπουσίας, ὡς ἐάν δὲν διεκύβευε τὴν εὐτυχίαν των, αὐτὴν τὴν ζωὴν των διὰ τῶν ἀπουσιῶν αὐτοῦ ὁ Μοντθριάν, πρὸς αὐτὸν καὶ τ.β. ἔτεινε τὰ χεῖρα.

Τὸ φίλημα τοῦτο, τὸ ὑποῖον προσέφερον, ἦτο ἡ συγγνώμη, ἣν τῷ παρείχε, ἡ λήθη ἣν τῷ ὑπέσχετο, ἐάν ἤθελε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς βίον τακτικώτερον.

Οὔτε ἓνα ὑπαινεγμὸν, οὔτε ἓνα στεναγμὸν, οὔτε μελαγχολίαν τῷ εἶδειξε. Ἦτο τόσο εὐθραστός ἀκόμη ὁ δεσμός, τὸν ὑποῖον ἐπίστευεν ὅτι καὶ αὐτὸς συνέδεσεν, ὥστε ἡ ἐλαχίστη δοκιμασία θὰ τὸν συνέτριβεν, ἀνὴν ἐλπίδος πλέον ἴσως.

Ὁ Ἐκτωρ, κατὰ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας, προσήνεχθη πρὸς αὐτὴν μετὰ τρυφερότητος, ὡς ἄλλοτε, ἀλλὰ ὀλίγον σοβαρώς. Ἦσθάνετο ὅτι μεταξὺ των, μετ' ὅλα ταῦτα, ὑπῆρχε κάτι τί ξένον. Ὅσον ἀγαθὴ καὶ μεγαλόψυχος καὶ ἂν ἦτο ἡ Γενεβιέση, τὸ σῶμα της καὶ ἡ καρδία της ὤφειλον νὰ αἰσθάνωνται ἀποστροφὴν τινὰ εἰς πᾶν φίλημα τοῦ συζύγου της. Μόνος δυχρόνος ἠδύνατο νὰ κατασιγάσῃ τὰς τρικυμίας ταύτας, καὶ ἐπαναφέρῃ τὴν βεβαιότητα τοῦ ἐπανακτηθέντος ἔρωτος.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚ ΚΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

ΣΤ'.

Ὡς εἶπομεν, ἡ στιγμή ἦν κρίσιμωτάτη διὰ τὸ εὐαίθμιον ἑλληνικὸν ἱππικὸν, καὶ ὁ Καραϊσκάκης, ὡς πάντοτε ἐπραττε κατὰ τὰς κρίσιμους στιγμὰς, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἱππέων τοῦ καὶ ὠρμησε μετ' αὐτῶν ἀκρατήτως κατὰ τῶν φυλκισάντων τὴν στενήν διόδον Τούρκων, ὡς κατέπληξεν ἡ ἀκατάσχετος ὄρμη τῶν ἐπιτεθέντων. Ὁ Καραϊσκάκης μεταξὺ τῶν πρώτων, ἢ μάλλον πάντων, προπροσευμένους μετὰ τοῦ ψυχογυιοῦ του, ἀφίκετο εἰς τὸ μέσον τῆς διόδου, σπαθίζων δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τοὺς Τούρκους, καὶ τότε ἔστη, ἵνα ἰδῇ καὶ ἐνθαυρῶν τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτόν. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἔστρεψεν ἵνα ἰδῇ τί συνέβαιναν ὀπισθεν τοῦ, Τούρκος τις, ἐγγύτατα ἰστάμενος, διηύθουσε τὸ στόμιον τοῦ ὄπλου τοῦ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς του. Τοῦτο ἰδὼν ὁ ψυχογυιός του, δι' ἐνός ἀλματος τοῦ ἵππου του, ἐτέθη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Τούρκου, καὶ ἔλαβε τὴν κνήμην τοῦ ὄπλου τοῦ τελευταίου, καθ' ἣν στιγμὴν

τοῦτο ἐξεπερσοκρότησεν. Ἡ σφαῖρα εἰσέδου εἰς τὸ μέσον τοῦ στήθους του καὶ μετὰ μικρὸν κλονισμόν ἐκυλίσθη κάτω τοῦ ἵππου του, κράζων: «Ἐχε γειά ἀγάπη μου». Ὁ Καραϊσκάκης ἔστρεψεν καὶ ἰδὼν τὸν ψυχογυιὸν αὐτοῦ κατὰ γῆς κείμενον καὶ αἰμόφυρτον, κατελήθη ὑπὸ λύσσης καὶ ὤρμησε κατὰ τῶν Τούρκων φοβερὸς. Πάλιν δεινὴ συνήρθη περίεξ τοῦ σώματος τοῦ ψυχογυιοῦ Κ. σταντῆ· δεκάς Τούρκων ὤρμησαν, ἵνα λάβωσι τὴν κεφαλὴν του, ἐλαθόντες αὐτόν ὡς ἀρχηγὸν ἕνεκα τῆς πολυτελοῦς ἐνδυμασίας του· ὁ Καραϊσκάκης καὶ τρεῖς ἔτι ἱππεῖς ἀπέκρουον τοὺς ἐπιτιθεμένους· ἀλλ' ἐπὶ τέλους θὰ ὑπερίσχυον οἱ Τούρκοι, εἰ μὴ τρεῖς πεζοὶ Ἕλληνες δὲν κατήρχοντο τῶν βράχων ὡς λέοντες καὶ δὲν παρελάμβανον τὸ σῶμα τοῦ ψυχογυιοῦ. Ὁ εἰς τούτων, ὁ ἠγούμενος κατὰ τινὰ βήματα τῶν ἄλλων, ἦν εὐειδέστατος νεανίας, μόλις δεκαοκταετής, εὐκίνητος καὶ λιγυρός, ὁ κατόπιν, νέος ὠραῖος καὶ ῥωμαλέος, εἰκοσιπενταετής μόλις, καὶ ὁ ἕτερος γέρον ὀδογονοκτούτης περίπου, σθεναρὸς ὅμως ἔτι καὶ εὐθυτενής. Ὁ νεανίας, εἰ καὶ λεπτοφυής, ἔλαθεν ἀκόπως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τοῦ σώματος τοῦ ἄτυχοῦ Κωνσταντῆ καὶ ἀνῆλθε τρέχων τοὺς βράχους, ἐν ᾧ οἱ σύντροφοί του, μαχόμενοι, ἐπροστάτευον τὴν φυγὴν του. Οἱ ἱππεῖς ἐπωφεληθέντες ἐκ τῆς γενομένης συγγύσεως, διῆλθον τὴν στενωπὸν, σφάζοντες καὶ καταπατοῦντες τοὺς Τούρκους ἔσχατος πάντων διῆλθον ὁ Καραϊσκάκης, ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ὀπίου ἐξωγραφίζετο τρομερὰ λύπη· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξέπεμπον πῦρ.

Ἡ μάχη ἐπερατώθη οὕτω, καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι στρατοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ κεντρικὰ στρατόπεδά των.

Ζ'.

Ὁ νεανίας, ἀσθμαίνων, ἀνῆρχετο τὸ βουνόν, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὀπίου εὐρίσκατο μικρὸν τι σῶμα Ἑλλήνων ἐκ τριάκοντα περίπου ἀποτελούμενον. Διῆλθε μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἔστη ὑπὸ σύκιον πύκτων, εἰς ἀπόστασιν 300 περίπου μέτρων ἀπ' αὐτῶν κειμένην, ὅπως λάβῃ ἀναψυχήν. Ἐξήπλωσε τὸ πτώμα κατὰ γῆς καὶ ἐναγκαλισθεὶς κατερίλει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὀλοφυρόμενος. Ὡσεὶ δὲ ἐνεψύσθη ζωὴν εἰς τὸ πτώμα, παρετήρησε μετ' ἀνεκράστου χαρᾶς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνοίγομένους βραδέως καὶ διευθυνομένους πρὸς αὐτόν· εἶτα ἔκρουσε τὴν ἀσθενῆ τοῦ πληγωμένου φωνήν.

— Σὺ μ' ἔφερες ἐδῶ;

— Ναί.

— Εὐχαριστῶ... Ὁ ἀρχηγὸς ζή;

— Ναί, ἐπέραςε πέρα.

— Δόξαν νὰ 'χῆ ὁ ἅγιος Θεός... Καὶ σὺ ποῖος εἶσαι; κάπου σὲ γνωρίζω... μολιάζεις μὲ μιὰ πού ἀγαπῶ.

— Τῆς Γαρουφαλιάς;

— Ναί· τὴν γνωρίζεις: εἶπεν ὁ Κωνσταντῆς, ὑψὼν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ παρατηρῶν ἀσκαρδαμυκαῖ τὸν νεανίαν. Πῆς της, σὲ τὴν ἰδέης, πῶς πεθαίνω

καὶ 'ἔχω τ' ὄνομά της 'στὸ στόμα μου... Κρίμα νὰ μὴν ἴδουν...

— Κωνσταντῆ μου, ἀγάπη μου, ἐγὼ εἰμαι· δὲν μ' ἐγνωρίζεις;

— Μπᾶ! Παναγιὰ Παρθένά μου! Ἡ Γαρουφαλιά εἶνε...

Δὲν ἠδύνθη νὰ προσθέσῃ τι πλέον καὶ ἐλείποθ' ἠμῶν. Ἡ Γαρουφαλιά, πνιγομένη ὑπὸ λυγμῶν, ἔλαβε τὴν κεφαλὴν του καὶ τὴν ἔθεσε μετὰ τῶν γονάτων της.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν οἱ σύντροφοί της Γαρουφαλιάς—διότι αὐτὴ ἦτο ὁ εὐειδής νεανίας— ἀφίκοντο πρὸ αὐτῆς καὶ τοῦ πληγωμένου, ἀσθμαίνοντες.

— Λοιπόν, ἠρώτησεν ὁ γέρον ἀνησυχῶν, ἀπόθανεν;

— Ὁχι, ἀπήνησεν ἡ Γαρουφαλιά, λιγοθυμιά τοῦ ἦρθε.

— Καὶ πού εἶνε λαθωμένος; γιατί γνωρίζω ἀπὸ λαθωματίας. ἔχω πολλὰς γιατροῦσες.

— Ἐδῶ 'στὰ στήθια βλέπω αἵματα πολλὰ.

Πάντες ἐκυβαν μετὰ περιεργείας καὶ ἐνδιαφέροντος, ἵνα ἰδῶσι τὴν πληγὴν. Ὁ δὲ γέρον μὲ τρεμούσας χεῖρας ἐξεκόμενος τὸν ἐπενοῦτην. Πάντες ὀπισθοδρόμησαν συγχρόνως ἐμβρόντητοι. Ὡραῖον καὶ ἀβρόν στήθος γυναικὸς ἀπεκαλύφθη.

— Μπᾶ! εἶνε γυναῖκα, ἀνεκράζαν πάντες μιᾷ φωνῇ.

Ὁ γέρον καὶ ὁ ἕτερος πολεμιστῆς, συνωφρυμμένοι, διηύθοναν τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ προσώπου της πληγωμένης, ὅπου ἀπεκρύπτετο τὸ πλεῖστον ἐντὸς τῶν πτυγῶν τῆς φουστάνελλας τῆς Γαρουφαλιάς· ἀπεκαλύφθη αὐτὸ μετ' ἀπεριγράπτου σπουδῆς καὶ συγκινήσεως καὶ ὀπισθοχώρησαν, βεβαίως κραυγάζοντες μετ' ὀδύνης.

— Ἡ θυγατέρα μου!

— Ἡ ἀδερφή μου!

Ἡ Κωνσταντινιά, διότι αὐτὴ ἦν ὁ προσφιλέτης ψυχογυιὸς τοῦ ἀρχιστρατήγου Καραϊσκάκη, ὡσεὶ ἀκούσασα τὰς ἐπιφωνήσεις, ἠνέψε βραδέως τοὺς ὀφθαλμούς, ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἀδελφόν της, τοὺς παρετήρησε μετὰ δέους, καὶ εἶπεν αὐτοῖς δι' ἀσθενεστάτης φωνῆς:

— Ἄ! μὲ συχωρᾶται, λοιπόν, γιὰ τὸ κακὸ πού σας ἔκαμα· δόξαν νὰ 'χῆ ὁ Θεός, θὰ πάω εὐχαριστήμενη... καὶ διεκόμενὴ ὑπὸ κύματος ἀφρώδους αἵματος, ὅπου ἐξῆμεσεν ἀγωνιώσα.

Ὁ πατὴρ της ἔσπευσε καὶ τὴν ἔλαβε εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ εἰ καὶ ἦτο ὠργισμένος κατ' αὐτῆς, δὲν ἠθέλησεν ἐν τούτοις νὰ τὴν λυπήσῃ κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς, ὑπερισχύσαντος τοῦ πατρικοῦ φίλτρου.

— Σὲ συχωρῶ, θυγατέρα μου, εἶπε δακρῶν.

— Δὲν ἔφταιξες σὺ, εἶπεν ὀργίλως, ὁ ἀδελφός της Σπύρος. Ἐκείνος ὁ ἄτιμος ἔφταιξε, πού σ' ἄρπαξε καὶ σὲ ξεπλάνωσε· πάντε γρόνια τὸν ζητῶ, μὰ τώρα θὰ τοῦ τὸ πιῶ τὴν αἷμα· ἀ: εἶνε ὁποῖος εἶνε.

Ἡ Κωνσταντινιά κατέβαλεν ὅλας τὰς δυνάμεις

της, καὶ ὑπερθεύσεια, ἐκάθησε στηριζομένη ἐπὶ τῆς Γαρουφαλιάς. Οἱ σθενοῦμενοι ὀφθαλμοὶ της ἔλαβον λάμψεις παραδόξους: ἡ μορφή της εἶχε τι τὸ ἐπίσημον.

— Ἄκουσ' με, Σπύρο. Δὲν μ' ἄρπαξε, 'στὸ ἔρ- κίζομαι 'στὴν ὑστερήν μου ὦρα, ὅπου κανεὶς δὲν λείε ψέματα, γιὰτ' ὁ Θεός τὸν βλέπει. Ὁχι δὲν μ' ἄρπαξε, οὔτε μὲ ξεπλάνωσε, ἐγὼ πρὸλλάθηκα γι' αὐτόν καὶ τὸν ἀκολούθησα· αὐτός μου 'πε ν' ἄρθω πίσω 'στὸ σπίτι μου, γιὰτὶ αὐτὸ πού ἔκανα ἦταν κακὸ· μὰ 'γὼ τοῦ εἶπα πῶς θὰ σκοτωθῶ ἂν δὲ μὲ πάρῃ μαζὶ του. Αὐτὴ 'ναι ἡ ἀλήθεια. Ἄν τὸν σκοτώσῃς θὰ κἀνῃς ἄδικο, θὰ βλάψῃς καὶ τὴν πατρίδα· εἶνε μεγάλος ἀνθρώπος. Ἐγὼ εἰμαι ἡ ἀτιμία τοῦ σπιτιοῦ, μὰ δὲν θ' ἀναγκασθῶ νὰ βάψῃς τὰ χεῖρά σου 'στὸ αἷμα τῆς ἀδερφῆς σου, γιὰτὶ σὲ 'λιγοῦλι δὲν θὰ ζῶ πιά, τὸ αἰστάνομαι. Κάμε ὄρα λοιπόν, πῶς δὲν θ' ἀγγιάξῃς οὔτε τρίχα του.

Ὁ Σπύρος, κλαίων, κατερίλησεν ἐν συντριβῇ καρδίας τὴν ἀδελφὴν του καὶ τὴ ὑπεσχεθῆ τὸ ζητούμενον.

— Εὐχαριστῶ, ἀδελφοῦλη μου, μὲ συχωρᾶς λοιπόν καὶ σὺ;

— Ναί, ναι Κωνσταντινιά, μ' οὐκὴ τὴν καρδιά μου.

— Καὶ τ' ἀλλ' ἀδέρφια μου μὲ συχωρῶν; — Δὲν ἔχεις ἀλλ' ἀδέρφια, δύστηνη, εἶπεν ὁ πατὴρ της, παρὰ μόνο τὸ μικρότερο τ' ἀλλὰ σκοτώθησαν γιὰ τὴν πίστι καὶ τὴν πατρίδα.

— Ὁ, πατέρα μου, καλὸς εἶν' αὐτός; ὁ θάνατος· τὸ αἰστάνομαι, γιὰτὶ καὶ ἐγὼ πεθαίνω. Πάω νὰ ἔρω τὴ μάννα μου, τ' ἀδέρφια μου ἐκεῖ ἀπάνω, εἶπεν ἐν κατανύξει, δεικνύουσα τοὺς οὐρανοὺς.

Εἶτα, στρέψασα μετὰ κόπου τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν Γαρουφαλιάν, ἥτις καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν σκηνὴν, περιέπιπτεν ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπλήξιν καὶ ἀπὸ συγκινήσεως εἰς συγκίνησιν.

— Καὶ σὺ, γλυκειά μου Γαρουφαλιά, εἶπεν αὐτῆ, πού σ' ἀγάπησα σὲν ἀδελφῆ μου, μὲ συχωρᾶς καὶ σὺ, γιὰ τὸ κακὸ πού σου 'κάνα; Ὁχι, δὲν τὸ ἠθέλη, ἡ καυμένη· μὰ ἡ καρδιά μου εἶχε ὄρασις, ὅπου δὲν μπορούσα νὰ τῆς βαστάξω. Σ' ἀγάπησα καὶ δὲν ἠθέλη νὰ φανερωθῶ πῶς ἦμουνα γυναῖκα, γιὰ νὰ μὴ γάσω τὴν ἀγάπη σου· ἠθέλη νὰ 'χω μιᾷ ἀδερφή ἢ ἔρημη.

— Συχωρῶμένη νὰ 'σαι, εἶπεν ἡ Γαρουφαλιά, κλαίουσα ἐκ καρδίας.

— Ὁχι! νὰ μου 'ρχεται κάτι... θὰ μὲ πνίξῃ... βοηθάτε με τὴν δύστηνη... Δὲν σὰς τὸ 'πα, ἐξήκολούθησεν, ἀγωνιώσα καὶ διακοπτομένη. Τώρα θὰ πεθάνω... Σπύρο μου... ἂν ποτὲ παντρευθῆς... νὰ πάρῃς... τὴν Γαρουφαλιά... εἶν' ἡ καλλίτερη κοπέλλα τοῦ ντουναξῆ. Πατέρα... βοηθάτε με... τὴν εὐχὴ σου... πνίγομαι... πονῶ...

Ὁ πατὴρ της, κλαίων ὡς παῖδιον, ἐγονάτισε καὶ τὴν κατῆσπαζετο, λέγων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν λυγμῶν του:

— «Στην εὐχή μου, δύστυχη, στην εὐχή μου, ἀγαπημένο μου παιδί.

— Ἀφίνω... σ' ὄλους... γειά... Εὐχαριστῶ... Θεέ μου... εἶπεν ἡ δύστυχη; Κωνσταντινιά καὶ ἡ ψυχὴ της ἀπέπτη.

Ἐν ἔτει περίπου μετὰ τὰ ἀνωτέρω, τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς παρκασιμένου τῆ; Ἀρίας λόφου κατασκευασμένον νεκρὸν τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, ἦν πληρὸς κόσμου. Ὁ γέρον ποιμὴν Μήτσος καὶ τὰ ἐπιζήσαντα τέκνα του, συναθροίσαντες τὰ ὄστα τῶν ἐτέρων τέκνων του, τῶν φονευθέντων καὶ τεθαμμένων εἰς διάφορα μέρη τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Ἀττικῆς, ἐθάψαν αὐτὰ παρὰ τὸ νεκρὸν καὶ ἐτέλεσαν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς των. Πάντες οἱ χωρικοὶ συναλυποῦντο ἐκ καρδίας τῷ γέροντι ποιμένι, ἐκπράζοντες τὸν θαυμασμόν των διὰ τὴν καρτερίαν του. Ἄμα δ' ὡς τὸ μνημόσυνον ἐπεραιώθη, οὗτος, ὑψώσας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐν κατανύξει, εἶπεν εἰς τοὺς παρισταμένους:

— Ἀδέρφια, ὁ Θεὸς μου τὰ ἴδωτε τὰ παιδιά, ὁ Θεὸς μου τὰ πῆρε. Τὸν εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα μ' ἄφησε, τὸν εὐχαριστῶ ἀκόμα, γιατί οὐλα πῆθαναν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι. Ἔτσι πρέπει νὰ εἶνε, ὅσοι θέλουνε ἐλεύθερη πατρίδα καὶ ἀγαποῦν τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ μα. Τώρα ἐγὼ νὰ κάμω μιὰ παραγγελιά τῆς θυγατέρας μου. Ἐλὰ ἰδὼ ἀδερφέ Γιάννη, μὴ δίνεις τὴν Γαρουφαλιά, γιὰ τὸ παιδί μου, τὸ Σπύρο μου:

— Μὲ ὅλη τὴν καρδιά μου.

— Σπύρο, δὲς τὸ χέρι σου στὴν Γαρουφαλιά.

Ὁ Σπύρος μετὰ χαρᾶς ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔλαβε τὴν δεξιάν τῆς Γαρουφαλιάς, ἣτις καταπύρφυρος ἐξ αἰδήμοσύνης, ἔνευε κατὰ γῆς.

— Νὰ ἔχετε τὴν εὐχὴ μας, εἶπον ἐν ταύτῳ οἱ δύο γέροντες καὶ ἡ μήτηρ τῆς Γαρουφαλιάς, καὶ πάντες ἐξῆλθον τῆς ἐκκλησίας κατατυγχευμένους.

* * *

Τὴν τρίτην Κυριακὴν τῆς λαμπρᾶς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἡ Ἀρία ἦτο εἰς ἀναστάσειν. Ἡ ν τ ο υ φ ε κ ι ε ς, τὰ ν τ α ο ὔ λ ι α καὶ τὰ β ι ο λ ι ἀ ἤκούοντο μέχρι τοῦ Ναυπλίου. Πλείστοι ὅσοι ἐκ τῶν περὶ τὴν χωρίων, καὶ ἰδίως αἱ γυναῖκες, ἐσπευδον πρὸς τὴν Ἀρίαν, ἄλλοι μὲν ἔχοντες προηγουμένην πρόσκλησιν μὲ κ α ν ἔ λ λ α καὶ γ α ρ ο ὔ φ α λ α, ἄλλοι δὲ, ἵνα ἱκανοποιήσωσι τὴν περιέργειάν των. Οἱ τελευταῖοι, ἡ τινὲς τούτων, ἠρώτων τὸ αἴτιον τῆς χαρᾶς τῆς Ἀρίας, καὶ

— Παντρεύεται ἡ Γαρουφαλιά, ἡ πιὸ ὡμορφὴ τοῦ χωριοῦ, μὲ τὸν ἀσκήν Σπύρο τὸ γιὸ τοῦ γερω-Μήτρου, ἀν θέλετε ἐλάτε ἄστῃς χαρᾶς τους, ἐλάμβανον ὡς ἀπάντησιν.

N. A. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΑΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑΪ

(Ἀναμνήσεις Ἰταλικαί)

(Συγγέγραφα καὶ τέλος)

V

Εἰς τὸν πρῶτον ὄρορον, εἶνε τὰ ὑπνωτήρια, τὰ ἐργαστήρια, τὸ νοσομεῖον, τὰ δωμάτια τῶν μοναχῶν, τὸ γραφεῖον τῆς διευθύνσεως, τὸ ὑλικὸν τοῦ σχολείου.

Οἱ κοιτῶνες εἶνε εὐχερῆ, μὲ κλίν ε καθαρὰς, εἰς ἵσσην ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν τεθειμένας καὶ ἐπιμελῶς ἐστρωμένους διὰ καθαρῶν σιנדονῶν καὶ καλυμμάτων. Τὰ στρώματα εἶνε ἀχρῖνα καὶ ἀεριζονται καθ' ἑκάστην.

Ἐκαστον κοιτῶνα, ἐπισκέπτεται περιοδικῶς τὴν νύκτα, μία τῶν ἀδελφῶν. Πολλάκις κοιμᾶται ἐν αὐτῷ. Ἐν ἑκάστῳ κοιτῶνι ὑπάρχει νιπτήρ. Ἐν μέρει τοῦ κοιτῶνος εἶνε κεχωρισμένον διὰ λεπτῶν λευκοῦ μαρμαροῦ, ἐνός καὶ ἡμίσεως μέτρου ὕψους. Ἦτο τὸ μέρος καθαρώτατον καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ δυσνόητος· ἐνῷ ἤμην ἐκεῖ καὶ τὸν παρετήρουν, ἡ ὄδηγός, μαντεύσασα τὴν ἀπορίαν, μ' ἐκφράσιν καταδήλου εὐχαριστήσεως: «Εἶνε διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν γυναικῶν», μοὶ εἶπεν καὶ τότε ἀκόμη οὐδεμίαν ἠσθάνετό τις ἀποστrophῆν. Οὕτε ὁμῆ ἔλαχιστη, οὕτε κηλὶς, οὕτε ἄλλο τι, ἐπρόδιδε τὴν εὐτελή ἀποστολήν τοῦ χωρισματος. Τοιαύτη ἡ καθαρὸτης.

Εἰσῆλθον εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ἐργασίας. Μεγάλαι καὶ εὐρύταται δωμάτια.

Αἱ κατάδικοι ἐχαίρεισαν ἡσύχως καὶ ἀνηγέρθησαν. Ἡ κατά τὴν ἐργασίαν ἐξηγοῦσα τὸ εὐαγγέλιον ἀδελφῆ, (ὡς γίνεται καὶ ἐν τῷ ἐστιατορίῳ) ἄμα τῆ εἰσόδῳ μου εἰσιγήσε καὶ προσηγόρευσε. Μία ἢ δύο ἀδελφαὶ ἐπιτιροῦσι τὴν ἐργασίαν.

Παρετήρησα τὰς καταδικούς καὶ ἦσαν ὅλαι ὑγιεῖς. Πῶς νὰ μὴν εἶνε, ἀροῦ ζῶσιν ἐν τόσῃ καλῇ διαίτῃ καὶ καθαρᾷ ἀτμοσφαιρᾷ;

Ἐκέκτων διάφορα ὑφάσματα μὲ ἀρχετὴν λεπτότητα. Ἐρραπτον καὶ ἐπλεκτον. Κατὰ τὴν ἐργασίαν ἐπιβάλλεται αὐταῖς ἡ σιωπὴ, ἵνα ἀκούηται ἡ διδασκουσα. Καθ' ὅρισμένους ὥρας τὴν ἡμέραν, ἐν τῇ ἰδίᾳ αἰθούσῃ, διδάσκονται γράμματα.

Μοὶ εἶδειζαν διάφορα ἐργόχειρα καὶ τὴν ἀποθήκην τοῦ ὑλικῶ τῆς ἐργασίας. Πολλάκις εἰς τὴν φυλακὴν αὐτὴν ἀνατίθεται ἡ κατασκευὴ ὀλοκλήρων προικῶν.

Αἱ κατάδικοι ἐφαίνοντο θέλουσαι νὰ μάθωσι τὴν ἐκ τῶν καλῶν ἐργοχείρων τῶν ἐντύπων, καὶ δὲν παρέειπα νὰ ἐπαινέσω αὐτὰς διὰ τὴν τάξιν των. Ὅλαι εἶναι ἐνδεδυμέναι ἁμοιομορφῶς δι' ὑφάσματο βαμβακεροῦ χονδρᾶ καὶ βαθέως κτυποῦ χρώματος.

Τὸ ἅμω τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας τῶν κατα-

δικῶν, χρησιμεῖει πρὸς ἀνακούρσιον τῆς δαπάνης τοῦ κράτους, τὸ ἕτερον ἡμῖσι φυλάσσεται, ἵνα δοθῇ αὐταῖς κατὰ τὴν ἐξοδόν των.

Πολλά εἶπον τῇ ὄδηγῳ μου, περὶ τῆς κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ γεῦμα διδασκαλίας. Συνομολογεῖ, ὅτι δὲν προσέχουν, ἀλλ' ἐφρόνει, ὅτι μένει ἐκ τοῦ συνόλου μικρὸν διδασκαλία: πόσον, ἀνοικτὸ μόνον τὰς ἐρειπωμένας ἐκεῖνα; ψυγᾷ.

Ἴσως μόνον.

Ἀνέβην εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Πρὸ αὐτοῦ εἶνε δωματίον καλόν, πρὸς ἐξέτασιν τῶν καταδίκων κατὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν. Παρ' αὐτῷ μικρὸν φαρμακομεῖον, ἐν ᾧ αἱ ἀδελφαὶ, ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν τοῦ ἰατροῦ, παρασκευάζουσι τὰ φάρμακα. Εἰσὶν ἀδελφαί, γινώσκουσαι νὰ ἐκτελοῦσι συνταγὰς.

Δύο, ἀν δὲν πατώμαι, εὐρυχωρήτατα καὶ λίαν εὐάερα δωμάτια χρησιμεύουσιν ὡς νοσοκομεῖον ὑπὲρ τὰς κλίνας ὅλαι; μικροὶ ἐσταυρωμένοι. Αἱ νεκτερινὰι τράπεζαι, ἐνόμιζέ τις, ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην παρεδόθησαν ὑπὸ τοῦ τεχνίτου, τὰ καλύματα καὶ αἱ σιנדῶναι τῶν κλινῶν ἦσαν ὡς γλῖν λευκὰι.

Μία τῶν ἀσθενῶν, νεὰ κήρη, ἐφάνετο φθισικῆς διανύουσα τὴν ἀγωνίαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Ἀδελφῆ παρεκθημένη, τὴν ἀερίζεν ἡσυχῶς.

Ἡ ὄδηγός μου, πλησίασασα, τὴν ἐχαίρεισε, τὴν ἐθώπευσε, καὶ ἐνθαρρύνουσα αὐτὴν, «Θάρα, ἰδελφῆ, τῆ εἶπε, θὰ ἐξέλθης ταχέως».

— Καὶ πού νὰ ὑπάγω; τώρα πλέον! ἐφέλλισεν ἡ ἀτυχή; ἡ δὲ ὄδηγός, μακρυνόμενη, μοὶ εἶπε γαλλιστί, χαμηλοφώνως: «Θὰ ἐξέλθῃ, ἐάν ζήσης».

— Φαίνεται ἐτοιμοθάνατος, τῆ εἶπον καὶ διατί κατεδικάσθη;

— Εἶνε ὑπόδικος, τὴν ὡδήγησαν ἐδοῦ ὡς πύργου. Ὅρανῆ, κατηγορήθη ὑπὸ τῆς νύμφης αὐτῆς, νυμίζω, ἐπὶ κλοπῇ, καὶ κατὰ τὸν ἀνακριτὴν εἶνε ὀθῶα. Πού δύναται νὰ ὑπάγῃ, ἡ τιμασμένη ἤδη, καὶ ἀν ἰδύνατο νὰ ἐξέλθῃ; Παρεκλέσαμεν τὸν ἀνακριτὴν, ἐξηκολούθησε, ἐάν τῷ ὄντι ἐπρόκειτο ν' ἀπαλλαγῇ, νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ βουλευματοῦ, ἵνα λάβῃ, πρὸ τοῦ θανάτου τῆς τούλαχιστον, τὴν ἐπίσημον βεβαίωσιν τῆς τιμιότητός της.

Δὲν ἐζήτησα ἄλλο. Πόσα τοιαῦτα θρήνηματα ἔχει ἡ προφυλακίσις! Πόσα δὲ, ἡ ἀπατωμένη δικαιοσύνη.

Ἐν τῇ αὐτῇ εἶδον μικρὸν, ξανθόν, εὐχρῶν, ζωηρὸν, κοράσιον χαριέστατον καὶ καθαρώτατον, κρατούμενον ὑπὸ γραιῖας καταδίκου.

Ἡ ὄδηγός μου τῷ ἀπλήθυνε δύο θωπευτικὰς λέξεις, διερχομένη.

— Τοῦτο δὲ; ἠρώτησα.

— Ἐχει πατρίδα τὴν φυλακὴν, μοὶ εἶπεν.

Τὴν παρετήρησα καὶ τὸ ἠγνόησεν.

— Ἐγεννήθη τὸν τρίτον μῆνα ἀπὸ τῆς φυλακίσεως τῆς μητρός του, μοὶ εἶπε, πονήρως μειδιῶσα.

Προσποιεθῆν, ὅτι δὲν ἐννῆσα τῆς προσθηκῆς τὸν ἀπώτερον λόγον, καὶ ἠρώτησα ἀν συνεχεται μὲ τὸ ἐγγλωμα τῆς μητρός ἡ γ ννησίς του.

— Δὲν γινωρίζω, ἀπήντησε καὶ μοὶ ἔφρανε ὅτι ἔλαγε τὴν ἀλήθειαν.

Κατὰ τὰς πληροφορίας, ἀς ἐζήτησα περὶ τῆς

ὄδηγός μου, ἠθέλησα νὰ μάθω, ἀν ὑπάρχωσι πολλαὶ κατάδικοι, καθ' ὑποτροπὴν φυλακισθεῖσαι. Ἡ ὄδηγός μου ἠγνῶσι νὰ μοὶ ἀπαντήσῃ ἀκριβῶς. Μοὶ εἶπε μετὰ δισταγμοῦ, ὅτι εἶνε ὀλίγα, ἀλλ' ἔφρανε δυσαναπαύεσσα καὶ ἠρυθρίασα.

Θέλον νὰ τὴν δικαιολογήσω, παρετήρησα, ὅτι ἴσως δὲν στέλλονται ἀρ βεῖς πληροφοραὶ περὶ τῶν φυλακισθέντων, ἐκ μέρους τῆς εἰσαγγελίας.

— Ὄχι, μοὶ εἶπε μετριοφρόνως, κρατοῦμεν βιβλία μὲ ἀκριβεῖς σημειώσεις καὶ ἔδει νὰ τὸ γινωρίζω.

— Δὲν εἶνε ἀπαραίτητον, τῆ εἶπα.

— Σπουδαιώτατον, ἐπέμεινε, οἶμαι πεισμοθεῖσα καθ' ἑαυτῆς. Ἄλλως, ἀγνοοῦμεν τοὺς καρπὸς τοῦ ἰδρώματος. Δὲν τὰς εἶπα, ὅτι ἡ διευθύντρια θὰ τὸ ἐγνώριζε.

— Ἄλλ' ἐάν σεῖς ἐγνώριζατε ὅτι ἠθέλατε ἀνεπλήρως τὴν διευθύντριαν, θὰ ἐγνώριζατε πλείονα καὶ ἀκριβέστατα.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν. Ὅπωςδήποτε πρέπει καὶ ἄλλα νὰ σπουδάσω.

— Ἐχετε τόσον γρῖνον νὰ μάθητε... ἐναντίον σας.

Μ' εὐχαρίστησε διὰ μειδιήματος.

Ἡλιαζα ὀμιλίαν καὶ ἠρώτησα, ἀν διὰ τὰς χάριτας συμβουλεύονται τὴν διευθύντριαν.

Μ' ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἀνευ γνώμης αὐτῆς δὲν ἀπομένεται χάρις, καὶ ὅτι αὐτὴ δὲν συνιστᾷ ἀν δὲν ἐρωτήσῃ τὰς ἀδελφῆς. «Ἐκ τούτου καὶ ἡ ἐπιβολὴ ἡμῶν ἐπὶ τῶν καταδίκων», προσέθηκα.

— Ἀληθῶς, διαυγεστέρων πηγῶν, δὲν ἠδύνατο νὰ εἶη ἡ Κυβέρνησις, ὅπως ἀντλή, πρὸς ἐξάσκασιν τοῦ βασιλικοῦ αὐτοῦ προνομίου, τῆ εἶπα.

— Εἶνε βέβαιον, μοὶ εἶπε, δεχομένη τὴν φιλοφρονησίαν μου, ὅτι εὐσυνειδήτως γινώμοδοσῃ πάντοτε ἡ ἀδελφῆ ἠγουμένη.

VI

Ἦτο καιρός ν' ἀπέλθω.

Καθ' ὅλην τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ καθαρωτάτου καὶ τακτικῆς τάτου καταστήματος, ἡ ὄδηγός μου μοὶ ἐδίδε τὰς πληροφορίας δι' ὕψους προδίδοντας τὴν ἐνδοῦσιν εὐχαρίστησιν, ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ἐντύπωσιν, ἢν ἐπροξένουν οἱ καρποὶ τῶν κόπων αὐτῆς καὶ τῶν συναδέλφων της. Ἡ ἀγαθὴ ἐντύπωσις αὐτῆ, αὐτὴ ἡ ἐνδόμυχος εὐχαρίστησις αὐτῶν, εἶνε ἡ μόνη ἀνταπόδοσις τῶν θυσιῶν των, ἡ μόνη ἀμοιβὴ, ἢν δρέπουνσιν αἱ ἀγαθαὶ νεαὶ αὐται, εἰς τοιοῦτο ἔργον ἀφιερθεῖσαι, μετὰ γυναικῶν κακούργων, ἐν φυλακῇ κατακλειόμεναι, ἵνα ἀνακουφίσωσι τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτωλῶν. Ποῖα τῶν διδασκαλιῶν τοῦ εὐαγγελίου, εἶνε κρείσσονα ἐφαρμογῆν;

Ἀληθεῖς ἦρεος ὑπομονῆς καὶ θυσίας, ἀληθεῖς ἀπόστολοι κοινωνικῆς προόδου καὶ ἡμερότητος, αἱ γυναῖκες, αἱ ἀδελφαί, αἱ ἄγγελοι αὐται.

Εὐχαρίστησα θερμῶς τὴν ὄδηγόν μου. Τῆ εἶπον, ὅτι ἔως τότε, οὐδεμίαν δικαιολογίαν εὐρισκα διὰ τὰς νεάνιδας, αἴτινες κλείονται εἰς μογὰς, καὶ κατὰ μείζονα λόγον, οὕτε ἐπαινῶ ἐθεώρουν αὐτὰς ἀξίως.

Ἄλλὰ τὸ ἔργον αὐτῶν, ὅπως ἐκεῖ εἶδον, οὐχὶ μόνον

δικαιολογίαν τῆς θυσίας· μοι δίδει, ἀλλὰ καὶ θαυμασμόν μοι ἐμποεῖ διὰ τὴν θυσίαν, ἣν προσφέρουν, ἀγερῶσαι τὰς φυσικὰς καὶ ἐπικτήτους αὐτῶν πνευματικὰς ἀρετάς· εἰς τοιοῦτο ἔργον καὶ μετὰ τῶσδε μετριοφροσύνης καὶ ἀφοσιώσεως, ἐν πλήρει συναίσθησει, ὅτι τὰ κοσμοῦντα αὐτὰς πρῶσόντα ἠδύναντο νὰ εἶνε κόσμος ζήλευτός ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Σονεχάρην αὐτάς, καὶ τὴν διευθύντριαν καὶ παρακάλεσα νὰ διαβιβάσῃ εἰς πάσας τὴν εὐχαριστήσιν μου.

Πρὸς αὐτὴν δὲ ἰδίᾳ, εἶπον, ὅτι θ' ἀπεφέρω τὴν ἀρίστην μνήμην τῆς τάξεως τῶν φυλακῶν τῶν, βυβαίαν δὲ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἐδηγοῦ μου.

Τῇ ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν!

Αἱ γραμμὴ αὐτὰς εἶνε ἱστογράφημα τῆς ἀπὸ μνήμης σωζομένης μετὰ τρία ἡδὴ ἔτη ἐντυπώσεως.

Ἐνόμισα χρέος μου νὰ τὰς γράψω πλέον.

Ὅτε ἐξήρχόμην καὶ ἐπέβαινα τῆς Γόνδολας, ὁ κώδων τοῦ νηοῦ ἐσήμαινε μεσημβρίαν, καὶ ὁ τοῦ δεσμοτηρίου ἐκάλεε τὰς καταδικῶν εἰς τὸ γεῦμα.

Μέχρις οὗ ἡ γόνδολα ἐκκίπεν, ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ θυρωρὸς ἴσταντο εἰς τὴν θύραν. Τὰς ἐχαίρειται μετὰ ἀπόφασιν, ἂν διέλθω καὶ πάλιν τῆς Βενετίας, νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ πάλιν τὰς φυλακάς τῶν.

H. E. II.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Α'

Ἐσχάτως ἐξεδόθη ἡ γαλλικὴ μετάφρασις τῶν Ἀναμνησέων τοῦ Λουδοβίκου Σνάϊνδερ, ἀναγνώστου τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου Γουλιέλμου Δ', καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου τοῦ Α', ἐπὶ ἔτη μακρὰ ὑπηρετήσαντος τοὺς ἡγεμόνας τούτους, καὶ ἐκ τοῦ σύνεργου γνωρίζαντος αὐτούς. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ παρισίνος «Χρόνος» παρέχει μικρὰν ἀνάλυσιν τοῦ βιβλίου τούτου, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰ περιεργότερα ἀνέκδοτα.

Καὶ ἐν πρώτοις, ὀφείλομεν νὰ εἰπωμεν τινα περὶ τοῦ Λουδοβίκου Σνάϊνδερ, ὅστις βεβαίως δὲν θὰ εἶνε γνωστός εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας.

Ὁ πιστός οὗτος ὑπὸ τῆς δύο βασιλείων τῆς Πρωσίας, ἦτο υἱὸς ἀγαθοῦ τινος μουσικοῦ, ἐγεννήθη δὲ ἐν Βερολίῳ τὴν 29ην Ἀπριλίου τοῦ 1805. Ὁ μικρὸς Λουδοβίκος, ὀκταετής ἤρchiσε νὰ παριστάνῃ εἰς τὰ θέατρα, μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἀναλαμβάνων τὰ παιδικὰ πρόσωπα· τῷ 1821 ὁ πστῆρ τοῦ Σνάϊνδερ, διὰ τῆς προστασίας τοῦ στρατηγοῦ Βίτζελεμαν, διωρίσθη ἀρχιμουσικός τῆς φρουρᾶς, καὶ μετ' ὀλίγον παρουσιάσθη εἰς τὴν αὐλήν.

Ὁ Λουδοβίκος Σνάϊνδερ τῷ 1820 εἰσῆλθεν εἰς τὸ βασιλικὸν θέατρον τοῦ Βερολίνου, τῷ δὲ 1822 ἐγένετο ἰθελοντῆς εἰς τὸ τάγμα τῶν καραβινοφόρων τῆς φρουρᾶς. Ἀγαπήσας δὲ τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα, ἐσπούδασε καλῶς τὰ ἀσκήσεις καὶ τὰ γυμνάσια.

Τῷ 1833 ἔδρευε στρατιωτικὴν ἐφημερίδα «Τὸν φίλον τοῦ Στρατιώτου.»

Τῷ 1848 ἀντίστη εἰς τοὺς ἐπαναστατικούς· μετὰ τινὰς δὲ μῆνας ἐκλήθη παρὰ τῷ βασιλεὶ Φρειδερίκῳ Γουλιέλμῳ ὡς ἀναγνώστης αὐτοῦ, καὶ τάχιιστα ἐκτέσθη τὴν βασιλικὴν εὐνοίαν. Ἐγευμάτιζε κατ' ἀρχὰς μετὰ τοῦ ὑπάσπιστου τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ ἀρχιθαλαμηπόλου, ἀλλ' ἔπειτα, πρὸς μεγάλην ἐκπλήξιν τοῦ πρωθυπουργοῦ Μαντῶφελ, ἐγένετο δεκτός ἐν τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ.

Ἐν τούτοις, ὁ Σνάϊνδερ, προβιβαζόμενος, ὀνομάσθη αὐλικὸς σύμβουλος ἠζιώθη δὲ καὶ τῆς τιμῆς νὰ πλησιάσῃ τὴν Αὐτοκράτειραν τῆς Ρωσίας καὶ ἀδελφὴν τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου Γουλιέλμου, νὰ τῇ δόσῃ κάθισμα, καὶ νὰ τοποθετήσῃ προσκεφάλαιον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς.

Ὅταν ὁ Φρειδερίκος Γουλιέλμος ἀπέθανεν, ὁ βασιλεὺς Γουλιέλμος, καίτοι μὴ ἀγαπῶν τὰς ἀναγνώσεις, ἐκράτησεν οὐχ ἥττον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ τὸν Σνάϊνδερ, εἰς ὃν ἀνέθεσε τὴν σύνταξιν ἄρθρων ἐν στρατιωτικαῖς ἐφημερίσι, ὡς καὶ τὴν διόρθωσιν διαφόρων λόγων αὐτοῦ, ἐκτιμῆσας δὲ τὴν ἱκανότητα καὶ τὸν ζήλον τοῦ, τῷ ἐφέρετο μετὰ οἰκειότητος. Ἦκοκρούθησε δὲ τὸν ἡγεμόνα τοῦ κατὰ τὰς ἐκστρατείας τοῦ 1866 καὶ τοῦ 1870, συλλέγων πληροφορίας, κρατῶν σημειώσεις, καὶ συντάσσων, κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως, τὰς πρὸς τὰς ἐφημερίδας κοινοποιήσεις.

Οὕτως, ὁ Σνάϊνδερ ἔζησε μέχρι τοῦ 1878, ὅτε ἀπέθανεν τὴν 17ην Δεκεμβρίου, ἀφίει εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ χειρόγραφου τὰ Ἀπομνημονεῦματά του.

Τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν εἶνε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους χρήσιμον καὶ ἀξιανάγνωστον. Περιέχει σελίδας πολυτίμους καὶ ἄλλας ἀνωφελείς, τῶν ὁποίων ἡ ἀναγνώσις πλήττει καὶ στενοχωρεῖ τοὺς ἀναγνώστας. Ἡμεῖς μεταφράζομεν τὰ ἐπόμενα, ἀφορώντα τὸν πρῶσο-αὐστριακὸν πόλεμον.

Ἐπανεῦρον τὸν βασιλέα ἐν Ὀριτζ, λέγει ὁ Σνάϊνδερ. Εἶχεν ἐντελῶς ἀναλάβει ἐκ τῆς ἀδιαθεσίας του, ὅπως ἐνέφαιεν ὅλον αὐτοῦ τὸ ἐξωτερικὸν πρῶσθημα. Μόνον τὴν ἐσπέραν τῆς 4ης Ἰουλίου ἔγνω ὅλην τὴν σημαντικότητά της νίκης, περὶ τῆς ὁποίας κατ' ἀρχὰς δὲν ἐπίστευεν, ὅτι θὰ ἦτο τόσο ἀποφασιστικὴ. Ἡ ἀφίειξ τοῦ στρατηγοῦ Γκαμπλέντζ ἐπεκύρωσε τὴν τελευταίαν ταύτην ἐντύπωσιν.

Ἐρώτησα τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, ἡποίας εἰδήσεις ἐπρεπε νὰ διαβιβάσωμεν εἰς Βερολίνον μοι ἐπέτρεψε νὰ διαβιβάσω πάσας τὰς συλλεγείσας ἄχρις ὧρας. Κατόπιν μοι ὡμίλησε περὶ τῆς θλιβερᾶς ἐντυπώσεως ἧτις τῷ ἐπροξενήθη ἐκ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ στρατηγοῦ Χίλλερ καὶ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Χέλδσοφ, οἵτινες ἦσαν ἀμφοτέρω φίλοι μου ἐν Πότσδαμ. Ὁ βασιλεὺς μοι ὡμίλησεν ἐπίσης περὶ τῶν ἀπωλείων τοῦ πρώτου συντάγματος, καὶ κατόπιν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεως προσέθηκεν: Ἄ Ὁ θεὸς γνωρίζει, ὅτι δὲν εἶμαι ὁ αἴτιος τοῦ πολέμου τούτου! Πρέπει οἱ αὐστριακοὶ νὰ ὑπέστησεν πλήρη πανωλεθρίαν, ὥστε νὰ μοι ἀποστείλωσιν τὸν στρατηγὸν Γκαμπλέντζ. Ὅταν τὸν συνήτησα χθὲς εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, τὸν ἐξέλαβον ὡς ἀξιωμα-

τικὸν πληγωμένον, ἐπειδὴ εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς δεδεμένους. Εἶπον νὰ σταματήσῃ, κατήλθον τοῦ ἵππου μου καὶ προὐχώρησα πρὸς τὴν ἀμαξάν του. Δὲν με ἀνεγνώρισεν, εἴμη ἐκ τῆς φωνῆς· τίς θὰ ἔλεγεν, ὅτι ἐμέλλομεν νὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους ἐν παρομοίᾳ περιστάσει! Τὸ εἶχον προῖδει ἐν τούτοις, ἅμα ὁ Βενεδέκ διῆλθε τὸν Ἴθραν καὶ προὐχώρησε μέχρι τοῦ Βίστριτζ. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ εἰσδύσῃ τις μετ' ὀλοκλήρου στρατεύ εἰς τοιαύτας στενοπορείας; Θὰ βομβαρδίσωμεν ἴσως σήμερον τὸ Καίνισγρατς. Ὁ διοικῶν δὲν πρέπει νὰ εἶνε μεμακρυσμένος, καὶ αὐριον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ μεταφέρω τὸ στρατηγεῖόν μου εἰς Πάρτουβιτζ. Δὲν εὐρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ τέλος τῶν ἀγώνων μας· οἱ αὐστριακοὶ ἀνακαλοῦσι τὸν ἐν Ἴταλιᾷ στρατὸν των.»

«Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἡ εὐτυχία ἡμῶν, ἧτις ἕως τότε ὑπῆρχεν ἀμιγῆς, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἤθελε νὰ μεταλλάξῃ. Εὐρισκόμεν εἰς τὸ τηλεγραφικὸν γραφεῖον, ἐνθα ἀφικνοῦντο τηλεγραφήματα παντὸς εἴδους, κατὰ μᾶλλον ἢ ἥτιον ἐνδιαφέροντα, καὶ ἐκαθήμην εἰς μίαν γωνίαν συντάσσων ἐν τηλεγράφημα διὰ τὸ Βερολίνον, χωρὶς κανεῖν νὰ προσέχη εἰς ἐμέ, ὅτε αἰφνης ἀκούω ἐκ τῶν ὑπαλλήλων λεγόντα: «Σιωπῆ, παιδιὰ, ἰδοὺ κάτι τι ἐκ Παρισίου!» Καὶ ἐξακολουθῶν τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, ἀνέγνω ἐν ταῦτ' ἃς λέξεις, αἵτινες ἤρχοντο διαδοχικῶς. Τοιοῦτοτρόπως, ἤκουσα τὴν φράσιν: «Ἄπερ με ἐξαναγκάζουσι νὰ ἐξέλθω τῆς ἐντελῶς ἐφεκτικῆς πολιτικῆς μου.»

Καὶ ἀκολουθῶν:

«Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας με ἀναγγέλλει, ὅτι μοι παραχωρεῖ τὴν Βενετίαν.»

Ἄ Ἔως ἐδῶ ὁ ὑπαλληλος ἀνέγνω ὑψηλοφώνως φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ ἔκτακτος σπουδαιότης τῶν τηλεγραφουμένων τὸν ὑπερέωσε νὰ τηρήσῃ σιγὴν διὰ τὰ ἐπόμενα. Ἠδυνήθη μόνον νὰ ἴδω, ὅτι τὸ τηλεγράφημα, ἀρκετὰ μακρὸν, ἀντεγράφη καὶ ἐστάλη εἰς τὸν βασιλέα. Κατέλιπον τὸ τηλεγραφεῖον, ἀγνωσῶν τί δὴσάρεστον ἠδύναντο νὰ περιέχῃ ἡ συνέχεια τοῦ τηλεγραφήματος.

Ἡ αἰφνιδία αὕτη ἀνάμειξ τῆς Γαλλίας εἰς τὰς ἐπιτυχίας ἡμῶν, τὰς μέχρι τοῦδε ἀνενοχλήτους, με ἰστενοχώρησε. Καὶ ἐνῶ τὸ στρατηγεῖον ἦτο πλήρες χαρᾶς ἐνεκα τῆς ἀναγγελίας νέων νικῶν, ἐγὼ ἤμην σκυθρωπός, γιγνώσκων ὁποία θύελλα μὲς ἠπέλει, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκστομίσω τίποτε.

Ἐίδον πάραυτα ἀφικνομένους, τὸν κ μητα Βισμαρκ, καὶ τοὺς στρατηγούς Ρούν, Μόλτικε καὶ Ἀλθοναλέβεν, οἵτινες εἶχον συγκληθῆ, καὶ ἐγὼ μόνος καθ' ὄλον τὸ Ὀριτζ ἐγνώριζον τὸ διατί.

Ἄ Μέχρις ὧρας λίαν προκεχωρηκυίας τῆς νυκτὸς, οὐδὲν ἐγνώσθη νεώτερον. Τὰ πρόσωπα τῶν συμβούλων τῶν κληθέντων παρὰ τοῦ βασιλέως, κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν ἐξέφραζον, ἦν αὐτὴν ἀδιαφορίαν ἦν καὶ πρότερον. Ἐβολίδεσι πουν μετὰ προφυλάξεως τὰ λοιπὰ πρόσωπα τῆς βασιλικῆς ἀκολουθίας, ἀλλ' οὐδεὶς εἶχε λάβει γνώιν τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Ναπολέοντος.

«Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὸ αἶσθημα, ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατειχόμεν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὰ δωμάτια τοῦ βασιλέως τὴν πρωίαν τῆς 9ης Ἰουλίου, μετὰ νύκτα ἦν διῆλθον ἐργαζόμενος. Εἶχον νὰ τῷ κοινοποιήσω πληθῆν τηλεγραφημάτων, ἀλλ' ἦτο τόσο ἡσυχος, τόσο γαλήνιος, ὥστε ἐπίστευσα σχεδὸν ὅτι εἶχον ἀπατηθῆ περὶ τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Ναπολέοντος. Ὅταν τῷ ἀνήγγειλα ὅτι ἔγραψα ἐν ἄρθρον διὰ τὸν «Φίλον τοῦ στρατιώτου» ἐπιγραφόμενον Ὁ βασιλεὺς ἐν Καίνισγρατς, χρησιμοποίησας πάσας τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας συνέλεξα παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς βασιλικῆς ἀκολουθίας, με διέταξεν ἀμέσως νὰ τῷ ἀναγνώσω τὸ χειρόγραφον, καὶ τοὶ ἡ ἀναγνώσις αὕτη ἀπῆται ἐν τέταρτον τῆς ὧρας. Ὁ βασιλεὺς με ἤκουσεν ἡσυχως, καὶ μοι ἐποίησε διαφόρους παρατηρήσεις ἐν τῷ μεταξῷ.

«Μαντεύετε τὴν ἀνυπομονησίαν ἣν εἶχον, νὰ μάθω τὰς ἀποφάσεις αἵτινες εἶχον ληφθῆ συνεπεία τοῦ τηλεγραφήματος τῆς προτεριαίας. Ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς ἀκολουθίας, τὰ ὁποῖα ἠρώτησα, τὸ ἠγνοῦν ἀκόμη. Δὲν ἠδύναντο λοιπὸν νὰ μοῦ εἴπῃ τίποτε ὁ βασιλεὺς, οὐδ' ἐγὼ ἐτόλμων νὰ τὸν ἐρωτήσω. Ἐπὶ τέλους ὅμως, ἠρώτησα, ἐάν ἤλληθεύῃ τὸ διαδοθῆν, ὅτι τὸ στραταρχεῖον θὰ μετετίθετο εἰς Γκετσέν. Ὁ βασιλεὺς ἀπήντησε: «Τοῦναντίον, μεταφέρω σήμερον τὸ στραταρχεῖον μου εἰς Πάρδουβιτς.» Ἡ ἀπάντησις αὕτη με ἤρκει. Τὸ Πάρδουβιτς εἶνε τέσσαρα μίλια ἐμπρὸς, πρὸς τὸ μέρος τῆς Μοραβίας. Ἡ γαλλικὴ ἐπέμβασις κατ' οὐδὲν μετέβαλλε λοιπὸν τὰς ἀποφάσεις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἡ καρδιά μου ἐσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς, ἀλλὰ κατῳρῶσα νὰ διατηρήσω ἀδιαφορίαν ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ μου.»

Ἐν ἄλλῃ περιεκτῇ τοῦ πρώτου τόμου, ὁ Σνάϊνδερ, καίτοι ἀναγνωρίζων τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα καὶ καὶ τὰς πολιτικὰς τοῦ ἀρετᾶς τοῦ Βισμαρκ, μέμμεται αὐτοῦ ἐπὶ ἀνακολούθια ἰδεῶν καὶ ἀντιφάσεων εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ὁ δεύτερος τόμος τῶν Ἀπομνημονευμάτων τούτων, περιέχων τὰ συμβάντα τοῦ 1870, εἶνε ἐτι περιεργότερος.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδγάρδου Πόε. Μετάφρ. Κ. Ι. Π. αοσδ)

Οὐδεὶς μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ πτώματος ἐφάνταζετο ὅτι θὰ ἠδύναντο ὁ δολοφόνος νὰ διαφεύγῃ ἐπὶ πολὺ τὰς ἀναζητήσεις, αἵτινες πάραυτα ἐτίθησαν εἰς ἐνέργειαν. Μόλις μετὰ παρεύλευσιν ἑβδομάδος ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἡ προσφορὰ ἀμοιβῆς τινος, καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὕτη περιωρίζετο τότε εἰς χιλιάδας φράγκων. Ταυτοχρόνως, αἱ ἐρευνᾶν εἰζηκούθουν ἐντόνως, ἂν μὴ μετ' ἐπιγνώσεως, καὶ πολλὰ ἄτομα ἀνεκρί-

νοντο, ἀλλ' ἀνευ αποτελέσματος ἐν τούτοις, ἢ ἁλοσχερῆς ἑλλημίας νήματος ὁδηγοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τούτῳ, ἐπέτεινε τὴν κοινήν ἐξέγερσιν. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς δεκάτης ἡμέρας, τὸ ἀρχικῶς προπαθέν ποσὸν ἐδιπλασιάσθη καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀφ' οὗ καὶ ἡ δευτέρα ἐβδομάς παρῆλθεν ἄνευ οὐδεμίας ἀποκαλύψεως, αἱ δὲ προκαταλήψεις ἀφ' ἑτέρου τῶν παρισινῶν κατὰ τῆς ἀστυνομίας ἤρχισαν ν' ἀπολυγώσιν εἰς πολλὰς σοβαρὰς σκασεῖς, ἡ διεθυντὴς ἀνέλαβε νὰ προσφέρει, ἐξ ἰδίων του τὸ πὸν εἰκαστικῶν φράγκων «εἰς τὸν ὅστις ἤθελεν ὑποδείξει τὸν δολοφόνον,» ἢ, «ἐάν ἠνείχοντο πολλοί, αἰεὶ τὸν μέλλοντα νὰ ὑποδείξῃ ἕνα ἕκαστον τῶν δολοφόνων.» Ὑπέσχετο δὲ πρὸς τούτοις διὰ τῆς προκηρυσσεως του καὶ πλήρη ἀμνηστίαν κατὰ πάσης τιμωρίας ἐπιβρενουσῆς τὸ μέλλον νὰ μαρτυρήσῃ ἄτομον, οἷον ἴδηποτε καὶ ἂν ἦτο τούτο καὶ μετὰ τῆς προκηρυσσεως ταύτης τῶν ἀρχῶν, πανταχοῦ ὅπου αὕτη προσκολλάτο, προσετίθετο καὶ ἰδιωτικὴ προκηρυσσεὶς πολιτῶν προσφερόντων δέκα χιλιάδας φράγκων περιπλέον. Οὕτω, ἡ ὅλη ἀμισθὴ ἀνέρχετο εἰς τριακονταχιλιάδας φράγκων, τὸ ὅποιον δὲν νὰ θεωρηθῇ ὡς λίαν ὑπέρογκον ποσόν, ἐάν τις ἀναλογισθῇ τὸ ὅπως ἀσήμενον καὶ σύνθητες, ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, ὑποθήσεως οἷα ἡ παρούσα.

Οὐδεὶς ἀμφίβαλλε πλέον ἤδη περὶ τῆς ταχυτάτης λύσεως τοῦ μυστηρίου. Ἀλλὰ, καίτοι, ἀπαξ ἡ δὲς, ἐκράτηθησαν πρόσωπά τινα, ἐξ ὧν ἠλπιζοντο ἀποκαλύψεις, οὐδὲν εὐρήθη τὸ ἐνοχοποιῶν τὰ ὑποπτα παῦτα άτομα, καὶ εὐθὺς ἀφίθησαν πάλιν ἐλεύθερα. Τὸ παράδοξον εἶνε, ὅτι τρεῖς ἐβδομάδες εἶχον πκρίλθαι ἀπὸ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ πτώματος, τρεῖς ἐβδομάδες ἄνευ οὐδενὸς αποτελέσματος, καὶ ἐν τούτοις οὐδ' ὁ ἐλάχιστος θόρυβος τῶν συμβάντων, ἄτινα ἐξωσυνετάρασσον τόσον σφοδρῶς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, εἶχεν εἶτι φθάσει εἰς τὰ ὠτα ἡμῶν. Ὁ Δυπὲν καὶ ἐγὼ, ἀφοσιωμένοι εἰς ἀναζητήσεις ἀπορροφώσας ὅλον ἡμῶν τὸ ἐνδιαφέρον, ἀπὸ μνηδὸς δὲν εἶχομεν ἐξέλθει τῆς οἰκίας, οὐτε ἐγὼ οὐτε ἐκεῖνος· οὐδεὶς ἐν τῷ μετὰξὺ μᾶς εἶχεν ἐπισκεφθῆ, καὶ μὲν ἐρρίπτωμεν διαβατικὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν κυρίων πολιτικῶν θερησῶν καθημερινῶν τινος φύλλου. Τὴν πρώτην περὶ δολοφονίας εἶδισιν ἐκόμισεν ἡμῖν ὁ Γ... αὐτοπροσώπως. Μᾶς ἐπεσκέθη τῇ 13 Ἰουλίου 18..., ὀλίγον μετὰ τὴν μεσημβρίαν, καὶ παρέμεινε μεθ' ἡμῶν πολὺ, μέχρι βαθείας νυκτός. Ἦτο, ἔλεγε, δεινῶς προσβεβλημένος ἐκ τῆς ἀτυχῆς ἐκβάσεως τῶν πρὸς ἀνεκάλυψιν τῶν ἐνόχων προσπαθειῶν του. Ἦ φήμη του, ἔλεγε μὲ ὕψος ὄπως παρισινῶν, ἐνεπαίζετο, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τιμὴ του διεκυβεῖτο. Ὅλοι, ἄλλως τε, πρὸς αὐτὸν καὶ μόνον εἶχον ἐστραμμένον τὸ βλέμμα, καὶ ἦτο πρόθυμος πρὸς πᾶσαν θυσίαν χάριν τῆς διακοφίσεως τοῦ μυστηρίου τούτου. Ἐπεράτωσε τὸν λόγον του διὰ φιλοφρονήσεως σχετικῆς πρὸς τὸ δῖαιγνωτικὸν τοῦ Δυπὲν, ὡς ἠρίσκετο ν' ἀποκαλῆ αὐτὸ, τῷ ἔκαμε δὲ εὐθὺς καὶ πρότασιν, λίαν γενναῖον ὁμολογουμένως, ἧς τὴν ἀκριβῆ ἀξίαν δὲν δικαιοῦμαι ν' ἀναφέρω ἐνταῦθα, οὐδεμίαν ἄλλως τε σχέσιν ἔχουσαν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἡμετέρας διηγήσεως.

Ὁ φίλος μου ἀνέκρουσε μὲν ὅταν κάλλιον ἠδυνήθη τὴν φιλοφρονήσιν, ἀλλ' ἐδέχθη πάραυτα τὴν πρότασιν, μολοντί τῇ ἀπόλαυσί τῆς ἐξ αὐτῆς προσφοράς ἦτο ὄπως ὑποθετικὴ. Περικτωθῆσθε τῆς συμρωσίας, ἡ διεθυντὴς ἤρξε, το εὐθὺς μετὰ σπουδῆς λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῶν ἰδίων αὐτοῦ ιδεῶν, αἰς ἀνεμίγνυσε μετὰξὺ μακρῶν σχολίων ἐπὶ τῶν κατοθέσεων, κτηνώτων τούτων ἐπὶ εἰς ἡμᾶς. Οὕτω, ὡμίλει ἐπὶ ὄπως πολλὰς καὶ ἀνευ τῆς ἐλαχίστης διακοφίσεως, ἔως οὐ ἐγὼ περετρούσκα περὶ τοῦ προκειωρημένου τῆς νυκτός, προσκεκλυσθῆ ἤδη τὸν ὕπνον εἰς τὰ βλέφαρα. Ὁ Δυπὲν, καθήμενος στερεῶς ἐπὶ τοῦ συνεθους ἀνεκκλήτρου του, ἡ ο ἡ προσιωποησῆς τῆς εὐλαβοῦς προσοχῆς. Εἶχε τηρήσει τῆς διόπτρας του καθ' ὅλην τὴν διαρκείαν τῆς συνεντεύξεως καὶ ρίπτων ἐκ διακειμμάτων τὸ βλέμμα μου ὑπὸ τὰς πρᾶσίνους αὐτῶν ὕλους, εἶχον περῆσθῆ ὅτι ὁ ὕπνος του δὲν ὑπῆρξεν ἥττον βραχὺς τῆς σιωπῆς του κατὰ τὸ δικαστικῶν τῶν ἐπὶ τῆ ὁκτῶ τελευταίων ὡρῶν αἰτινες προηγήθησαν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ διεθυντοῦ.

Τὴν ἀκόλουθον πρωῖαν ἐπρομήθη ὕπνου παρὰ τῆς διεθυντικῆς τῆς Ἀστυνομίας, πλήρη ἐκθεσιν ὄλων κατοθέσεων, τῶν συλλεχθειῶν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, καὶ, παρὰ διαφόρων γραφείων ἡμερηϊδῶν, ἀνὰ ἕνα ἐξ ἐκάστου τῶν ἀριθμῶν, ἐν οἷς, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τελευταίας ὥρας, ἐδημοσιεῖθη οἰαδήποτε ἐνδιαφέροντα εἰδήσεις, σχετικῆ πρὸς τὴν θλιβερὰν ταύτην ὑπόθεσιν. Ἦ ὄγκος οὗτος τῶν ἐγγράφων, ἐκκαθαρισθείς ὄλων τῶν προφανῶς λεω ὦν στοιχείων, ἐσυστέλλετο εἰς τὰ ἐξῆς :

Ἦ Μαρία Ροζέτου ἐγκατελίπε τὴν ἐν ὁδῷ Ἀγίου Ἀνδρέου μητρικὴν τῆς οἰκίαν τὴν κυριακὴν, 22 Ἰουλίου 18..., περὶ τὴν ἐνάτην πρωῖαν ὡραν. Ἐξελοῦσα, κατέστησε γνωστὸν εἰς τὸν Ἰακώβου Εὐσταθίου (*), καὶ εἰς μόνον αὐτὸν, ὅτι προὔτιθετο νὰ διέλθῃ τὴν ἡμέραν παρὰ τινὶ θείᾳ τῆς, διαμνεοῦσθ ἐν ὁδῷ Δρόμ. Ἦ ὁδὸς Δρόμ εἶνε βραχεῖα καὶ στενὴ, ἀλλὰ λίαν συχναζομένη διόδος, κειμένη οὐχὶ μακρὰν τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ καὶ δύο μίλλια ἀπέχουσα τοῦ οἰκοτροφεῖου τῆς κυρίας Ροζέτου. Ὁ Εὐσταθίου ἦτο ὁ νόμιμος μνηστῆρ τῆς Μαρίας καὶ κατὰ τὴν ῥηθέντι οἰκῷ, ἐνθα καὶ διετηρεῖτο. Ἐμελλε, περὶ τὴν ὥραν τοῦ λυκαυγῶς, νὰ μεταβῇ εἰς ὁδὸν Δρόμ, ἵνα προσλάβῃ τὴν μνηστῆρ του καὶ τὴν ἱπαναφέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀπόγευμα εἶχεν ἐπέλθει ραγδαίᾳ βροχῇ καὶ ἐκεῖνος, ὑποθέτων ὅτι ἡ Μαρία θὰ διήνυε τὴν νύκτα παρὰ τῇ θείᾳ τῆς, (ὡς καὶ ἄλλοτε εἰς παρομοῖους περιστάσεις συνέβαινε τοῦτο) ἐθεώρησε περιττὴν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέσεως του. Ἐφ' ὅσον ἡ νύξ προὔχῳρει, ἡ κυρία Ροζέτου (ἧτις ἦτο γραῖα καὶ φιλάσθενος), ἤκούετο ἐκφράζουσα τὸν φόβον ἀμὴ δὲν ἐπικνιδῆ πλέον τὴν Μαρίαν· ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὀλίγη προσοχὴ εἰδίδετο εἰς τοὺς λόγους τῆς.

Τὴν Δευτέραν ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ἡ Μαρία δὲν εἶχε μεταβῇ εἰς ὁδὸν Δρόμ· καὶ ἀφ' οὗ ἡ ἡμέρα παρήλθε χωρὶς νὰ ληφθῶσι περὶ αὐτῆς εἰδήσεις, διωρη-

(*) Payne.

γανώθη βραδείως ἀναζήτησις ἐπὶ διαφόρων τῆς πόλεως μερῶν καὶ τῶν πέριξ. Ἐν τούτοις, μόλις τὴν τετάρτην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐξαρκύσεως τῆς ἡμέρας ἐλήφθησαν εἰδήσεις περὶ αὐτῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην (Πετάρτη, 25 Ἰουλίου), κύριός τις, κалуόμενος Μπωβλί, ὄστις, μετὰ τινος φίλου του, ἀνεζήτησε τὰ ἔγνη τῆς Μαρίας παρὰ τὸ κηγλιδιωτὸν τῆς Ρούλης, ἐπὶ τῆς ἀντικρῦ τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου ἀκτῆς τοῦ Σηκουάνου, ἀνεῦρε πτώμα, ἀνεσχυρθὲν ἐπὶ τῆς παραλίᾳς ὑπὸ τινῶν ἀλιείων, οἵτινες τὸ εὐρον πλέον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ποταμοῦ. Ὁ Μπωβλί, ἰδὼν τὸ πτώμα, μετὰ τινος δισταγμοῦ, ἐβεβαίωσεν ὅτι ἦτο ἡ μορφή τῆς. Ὁ δὲ φίλος του ἀνεγνώρισε τοῦτο εὐθὺς, ὡς τὸ εἶδεν.

Ἦ μορφή ἦτο καταβρικτος ἐξ αἵματος μαύρου, ἐκπεμπομένου ἐν μέρει ἀπὸ τοῦ στόματος. Δὲν διεκρίνετο ποσῶς ἀφρό, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς πνιγομένους ἐν γένει. Ἦ χρυαὴ δὲν εἶχε ποσῶς ἐξασφαισθῆ ἀπὸ τῶν ἰσοδῶν μερῶν. Περὶ τὸν τράχηλον διεκρίνοντο μώλωπες καὶ ἔγνη δακτύλων. Οἱ βραχιόνες ἦσαν συμπλεγμένοι ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ νενεκρωμένοι. Ἦ δεξιὰ χεὶρ συνεστέλλετο, ἡ ἀριστερὰ ἦτο ἡμιανοικτος. Ὁ καρπὸς τῆς ἀριστερῆς ἐφερε δύο ἐκδορὰς κυκλωτερεῖς, αἵτινες ἐφαίνοντο προελθοῦσαι ἐκ σχοινίου, ἡ ἐξ ἐνὸς τοιούτου διπλοῦ. Μεγάλην ἐπίσιν ἐκδορὰν ἐφερε καὶ μέρος τοῦ δεξιῦ καρποῦ, καὶ ἡ ράχισ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐπιφανείαν, πρὸ παντῶν δὲ κατὰ τὴν ὁμοπλάτην. Ἰνα σύρωσι τὸ πτώμα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, οἱ ἀλιεῖς εἶχον ἀναρτήσει αὐτὸ ἀπὸ σχοινίου, Ἀλλ' αἱ ἐκδοραὶ δὲν προήλθον ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας. Ὁ τραχηλὸς ἦτο ὑπερβολικῶς ἐξογκωμένος. Δὲν ἐφερε προφανεῖς τομας, οὔτε τραύματα προερχόμενα ἐκ κτυπημάτων. Περὶ τὸν λαίμον ἀνεκαλύφθη τεμάχιον σχοινίου, τὸσον συνεσφιγμένον, ὡστε ἀδύνακον ἦτο νὰ διεκρίνῃ τις τοῦτο ἐκ πρώτης ψεως ἦτο ἐντελῶς βεβωθισμένον ἐντὸς τῆς σαρκός, καὶ ὁ κόμβος αὐτοῦ ἐκρύπτετο ἀκριβῶς ὑπὸ τὸ ἀριστερὸν οὖς. Τοῦτο μόνον ἤρκεισε βεβαίως ἵνα ἐπιφέρει τὸν θάνατον, Αἱ ἐκθέσεις τῶν λατρῶν διεβεβαίωσαν πληρῆστατα περὶ τοῦ ἐντιμῖου τῆς μακαρίτιδος χαρακτηῆρος. Εἶχεν ὑποκῳπει, ἔλεγον αὐται, εἰς κτηνώδη βίαν. Ἦ κατὰστάσεις, ἐν ἧ τὸ πτώμα τῆς Μαρίας διετέλει μετὰ τὴν ἀνεύρεσίν του, ἦτο τοιαῦτη, ὡστε δὲν ἀπητεῖτο δυσχέρεια, ἵνα ἐν αὐτῷ ἀναγνωρισῶσι τὴν Μαρίαν οἱ φίλοι τῆς.

Τὰ ἐνδύματα ἦσαν κατεσχισμένα, καὶ ἐν μεγάλῃ ἄλλως τε ἀταξίᾳ. Ταῖνια τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτῆς καλλωπισμοῦ, ἔχουσα πλάτος ἐνὸς περιποῦ ποδός, ἦτο ἐσχισμένη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐως τοῦ ἄλλου ἀκρου, ἀπὸ τοῦ κατω ἀκρου τοῦ φορέματος μέχρι τοῦ κορμου, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀποσπασθῇ. Ἦτο τρις συνεστραμμένη περὶ τὸν κορμὸν καὶ ἐστερεοῦτο ἐπὶ τῆς ραχέως διὰ κόμβου στερεωτάτου. Τὸ ἀμέσως ὑποκατω τῆς ἐσθητός φορέμα ἦτο ἐκ λεπτῆς μουσελίνας, καὶ ἦτο ἐξ αὐτοῦ ἀπειτασμένη ταῖνια δεκαοκτῶ δακτύλων πλάτους, ἀπεσπασμένη ὁλοτελῶς, ἀλλὰ λίαν κανονικῶς καὶ μετὰ μεγάλῆς προσοχῆς. Ἦ ταῖνια αὕτη ἀνευρέθη περὶ τὸν τράχηλον, ὂν χαλαρῶς περιέβαλλε, προσδεδεμένη δι' ἴσχυρὸν δεσμοῦ.

Ἦπερᾶνω τῆς ἐκ μουσελίνας ταῖνας ταύτης καὶ τοῦ τεμαχίου τοῦ σχοινίου ἦσαν προσκεκολλημέναι ταῖναι πῖλου, συγκρατούται ἐπὶ αὐτὸν τὸν πῖλον. Ὁ δεσμὸς τῶν ταῖνῶν δὲν ἦτο ὡς οἱ κατασκευάζονται ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ κόμβος φορητός ὡς οἱ ναυτικοί.

Τὸ πτώμα, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτοῦ, δὲν μετακομίσθη, κατὰ τὴν κρατούσαν συνθήκην, εἰς Μόργην (καθὼς ἡ διατύπωσις αὕτη ἦτο πλέον περιττῆ), ἀλλ' ἐνεταφίσθη ἐσπευσμένως οὐχὶ μακρὰν τῆς ἀκτῆς, ἐφ' ἧς εἶχεν ἀνεσχυρθῇ. Χρὴς εἰς τὰς προσπαθείας τοῦ Μπωβλί, ἡ ὑπόθεσις ἐκαλύφθη ἐπιμῶως, ἐφ' ὅσον ἦτο τοῦτο δυνατὸν καὶ ἡμέραι τινεῖς διερεύσαν χωρὶς νὰ ἐκδηλωθῇ παρὰ τοῦ κοινοῦ συγκλίνησις τις. Ἀλλὰ μετὰ πικρὰν καιρὸν, ἐβδομαδιαῖόν τι φύλλον (*) συνέλεξεν ὄλα τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ἐν λεπτομερείᾳ εἰς ἄρθρον· τότε εὐθὺς τὸ πτώμα ἐξετάσθη καὶ νῆα ἀνακρίσις διετάχθη ἀλλ' οὐδὲν ἐκ τούτου ἠδυνήθη ν' ἀποδειχθῇ πλειότερον παρ' ὅτι μέχρι τοῦδε εἶχε γνωσθῇ. Τὴν φορὰν ταύτην τὰ ἐνδύματα τοῦ πτώματος παρουσιασθέντα ἐνώπιον τῆς μητρὸς καὶ τῶν οἰκείων, οἵτινες πάντες ἀνεγνώρισαν αὐτὰ ἐντελῶς ὡς ἐκεῖνα, ἄτινα ἡ νεανὴς ἐφόρει, ὅτε ἀπέθθη τῆς οἰκίας.

Ἐν τούτοις, ἡ γενικὴ ἐξέγερσις ἐπηυξάνετο ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν. Πολλὰ άτομα συνελήφθησαν καὶ ἀπηλυθερώθησαν. Πρὸ πάντων δὲ ἠγείρειν ὑπνεοιὰς ὁ Εὐσταθίου καὶ κατ' ἀρχὰς οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ εἰμὴ ἀσφαρῆς πληροφορίας περὶ τοῦ πῶς διήλθῃ τὴν Κυριακὴν κατὰ τὴν πρωῖαν τῆς ὁποίας ἡ Μαρία εἶχεν ἐγκατελίπει τὸ οἶκημα. Ἀργότερον ὄμως, πρὸσωπα ἀξιώπιστα παρουσιασθέντα παρὰ τῷ κ. Γ..., ἀπιδείξαν τὸν Εὐσταθίου ἀθῶον πάσης ἐνοχῆς, δόντες ἀκριβῆ λόγον τῆς χρήσεως τῆς ἡμέρας ἐκείνης παρ' αὐτοῦ, ὄραν πρὸς ὄραν. Ἐνθ' ὁ χρόνος ἔρρειε χωρὶς οὐδεμίαν νεάν ἀποκάλυψιν νὰ προαγγῆ εἰς τῶν, μυριαὶ ἀντιφατικαὶ φῆμαι ἐτίθεντο δσημέραι εἰς κυκλοφορίαν, καὶ οἱ δημοσιογράφοι ἦσαν ἐλεύθεροι ν' ἀναγράφωσι τὰς ἰδίαις αὐτῶν ἐμπνεύσεις. Μετὰξὺ δὲ ὄλων τούτων ἐν κυκλοφορίᾳ ὑπαθέσεων, μία πρὸ πάντων ἐπέσυρε τὴν γενικὴν προσοχὴν, ὑποστηρίζουσα ὅτι ἡ Μαρία Ροζέτου εἶχε ἀκομῆ, καὶ ὅτι ἐν τῷ Σηκουάνῳ ἀνεκαλυφθὲν πτώμα ἀνήκειν εἰς ἄλληλιν ἀτυχῆ γυναῖκα. Κρινῶ καλὸν νὰ παραθέσω ἐνταῦθα, χῳρίν τῶν ἀναγνωστῶν, τινὰ τῶν σχετικῶν χωρίων, ἄτινα ἐξήγαγον κατὰ γράμμα ἐκ τοῦ « Ἀστέρου » (**), ἐφημερίδος διευθυνομένης μετ' ἄκρας ἱκανότητος.

Ἦ δεσποινὴς Ροζέτου εἶχεν ἐξέλθει τῆς μητρικῆς οἰκίας τὴν πρωῖαν τῆς Κυριακῆς, 22 Ἰουλίου 18..., προεπιθεμένη, ὡς ἐξεφράσθη, νὰ μεταβῇ παρὰ τῇ θείᾳ τῆς, ἡ καὶ ἄλλη τινὶ συγγενεῖ, ἐν ὁδῷ Δρόμ. Ἀπὸ τῆς ὄρας ἐκείνης οὐδεὶς ἐπανείδεν αὐτὴν. Οὐδὲν ἔγνος αὐτῆς εὐρήθη, οὐδεμίαν περὶ αὐτῆς εἰδήσεις.

* The New York Mercury.
 ** The New York Brother Jonathan, ἐκδομένη ὑπὸ τοῦ H. Hastings W. Esquire.

Ούδεις παρουσιάστη να καταθέσει, ότι την είδε κατά την ημέραν εκείνη, μετά την έξοδόν της από της μητρικής οικίας...

Καίτοι ούδεν περι αὐτῆς ἐγνώσθη, ἔχομεν ἀποδείξεις, ὅτι τὴν κυριακὴν 22 Ἰουνίου 18... , μέχρι τῆς ἐννάτης ὥρας, ἡ Μαρία Ροζέτου, ὑπῆρχεν ἐτι ἐν ζωῇ. Τὴν μεσημβρίαν τῆς Τετάρτης, πτώμα γυναικὸς ἀνευρέθη πλέον παρά τὴν ἀκτὴν τοῦ κιγκλιωτοῦ τῆς Ρούλης. Καὶ ἐν ἐπιτομῇ, ὅτι ἡ Μαρία Ροζέτου ἐρρίφθη ἐν τῷ ποταμῷ τρεῖς ὥρας μετὰ τὴν ἀπό τῆς μητρικῆς οἰκίας ἐξοδόν της, δὲν εἶνε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰμὴ τρεῖς ἡμέραι, τρεῖς ἡμέραι ἀκριβῶς. Ἄλλ' εἶνε παράλογον νὰ φαντασθῶμεν, ὅτι ἡ δολοφονία, ὑποτιθεμένου, ὅτι αὕτη ἐγένετο θύμα δολοφονίας, ἠδύνατο νὰ τελεσθῆ τόσον ταχέως καὶ ὅτι οἱ δολοφόνοι νὰ κατόρθωσαν νὰ ρίψωσι τὸ πτώμα εἰς τὴν θάλασσαν πρὸ τῆς βραχέως νυκτός. Εἰς τοὺς ἐνόχους τοιούτων στυγερῶν ἐγκλημάτων, τὰ σκότη εἶνε προτιμότερα τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας...

Τοῦτο μὰς δεικνύει, ὅτι ἐὰν τὸ ἀνευρεθὲν πτώμα εἶνε αὐτὸ τὸ τῆς Μαρίας Ροζέτου, δὲν ἔχει μείνει ἐν τῷ ὕδατι πλέον τῶν δύο καὶ ἡμισείας ἡμερῶν ἢ κατ' ἀνώτατον ὅρον, τριῶν. Ἡ πείρα διδάσκει, ὅτι τὰ πνιγόμενα σώματα, ὡς καὶ τὰ ριπτόμενα ἐν τῇ θαλάσσει κατόπιν βιαιού θανάτου, δὲν ἀνέρχονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν ἕξ ἕως δέκα ἡμερῶν, καὶ τότε τοσοῦτον χρονικὸν διάστημα ἀπαιτεῖται δι' ἐπαρκῆ αὐτῶν ἀποσύνθεσιν. Πτώμα ἀνερχόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, βυθίζεται εὐθὺς καὶ πάλιν ἐν τῷ ὕδατι. Ἐρωτῶμεν λοιπόν, ἐκ τίνος αἰτίας ἀνετράπη κατὰ τὴν φερόν ταύτην ἡ συνήθης πορεία τῆς φύσεως;

Ἐὰν τὸ σῶμα, μετὰ τὸν φόνον, ἐτηρήθη ἐπὶ τῆς παραλίας μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς Τρίτης, θ' ἀνεκαλύπτετο ἐπὶ τῆς παραλίας ἴχνος τι καταληφθὲν ὑπὸ τῶν δολοφόνων. Ἐπίσης εἶνε ὄλιως παράλογος ἡ ὑπόθεσις, ὅτι τὸ σῶμα ἠδυνήθη εὐθὺς ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, καὶ μάλιστα ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐρρίφθη ἐν τῷ ὕδατι δύο ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον. Καὶ τέλος, λίαν ἀπίθανον εἶνε τὸ ὅτι ἐρρίφθη τὸ πτώμα ἐν τῷ ὕδατι χωρὶς βάρους τι ἵνα παρασύρῃ αὐτὸ, ἐν ᾧ οἱ κακοποιοὶ οἱ ἐτελέσαντες δολοφονίαν οὐκ ἔπιτιθεμένη, ἠδύναντο λίαν εὐκόλως νὰ λάβωσι τὴν πρόνοιαν ταύτην.

(ἀκολουθεῖ)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

(Φαιδρὰ ἀφήγησις)

(Συνέχεια)

Τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἡ θύρα τοῦ θεάτρου ἦνεύχθη.

Ὁ Ραμβάλδος ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ διαδρόμου,

ὀπίσθεν τραπέζης κεκλυμένης ὑπὸ περισπασμοῦ τάπητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας, ἐν μέσῳ δύο κηρίων, ἐστίλβεν ἀργυροῦς δίσκος.

Πρῶτοι εἰσῆλθον οἱ θεαταὶ οἱ ἔχοντες δωρεὰν τὴν εἴσοδον, οἱ συγγενεῖς τῶν ἐρασιτεχνῶν καὶ τῶν μουσικῶν, οἱ δανείσαντες τὰ ἐπιπλα ἢ πῶς ἐργασθέντες.

Τὸ μέρος τῆς πλατείας, τὸ προσδιορισθὲν διὰ τοὺς θεατὰς τῆς δευτέρας θέσεως, ἐπληρώθη ἐν τῷ δέκα λεπτῶν.

Εἴτα δὲ ἤρχισαν νὰ πληρωθῶσι τάχιστα καὶ αἱ ἀριστοκρατικαὶ θέσεις, εἰς τὸν τρόπον ὥστε οἱ σύζυγοι Πανδύλφου, ἐλθόντες ὀλίγον ἄργα, δὲν ἐτόλμων νὰ βυθίσωσιν εἰς τὰ ἐδωλὶά των, ἐὰν δύο τολμηραὶ γυναικες, ἡ Μαρίνα καὶ ἡ Ἀννέτα, ὠθοῦσαι τὸ πλῆθος, δὲν ἐρρουμύλκουν σχεδὸν αὐτούς.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠκούσθη φοβερὸς κρότος ἐκ τῶν σκαλιγγῶν καὶ τῶν κ' αἰρινέτων.

Ἡ κυρία Πετρονίλλη, ἣτις ἐκάθητο εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τῶν ξενοδόχων, ἐκύτταξε μετὰ βλέμματος συμπαιθείας τὴν Ἀννέταν, διότι ἡ κόρη ἐπρόφερε δὲς ἢ τρεῖς τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου.

Ἀκούουσα τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅπερ τῇ ὑπενθύμιζε τὸν ἀπάντα υἱόν, ἡ μητρικὴ τῆς καρδία συνεκινήθη.

Ἀλλά... ἰδοὺ... ἡ αὐλαίκα αἴρεται.

Ὁ Λύσανδρος καὶ ὁ Παλαμῆδης ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ φορεῖσι μετ' ἀγέρωχου μεγαλειότητας γυναικεῖα ὑποκάμισα, κεκοσμημένα δι' ἐρυθρῶν ταινῶν.

Ψευδὴς γενεῖα, κράνος πυρασθέτου καὶ μακρὰ ξυλίνη σπάθη ἀποτελοῦσι τὴν στολὴν ἐκείνην ἑλληνος στρατιώτου.

Εἰς τὰς πρώτας λέξεις, ὡς ἀπαγγέλει ὁ Λύσανδρος, ἐγείρεται ψέθυρος ἐν τῇ πλατείᾳ:

— Ὁ κουρεύς! ὁ κουρεύς!

Ἡ ἀναγνώρισις ἐκείνη διπλασιάζει τὴν προσοχὴν τῶν θεατῶν: ἡ τραγωδία γίνεται ἐνδιαφέρουσα.

— Ἀλλοῖτα, Παλαμῆδη — κράζει ὁ Λύσανδρος ἠδὲ ἐρρίνου φωνῆς — ἡ Σπάρτη μὲ ἀποστέλλει ἄγγελον ἐκ τῆς εἰρήνης εἰς τὴν βασιλικήνν Μεσσηνήνν.

Ὁ Παλαμῆδης, ὅστις κυττάζει τὸν σύντροφόν του μετ' ὕψος κτηνώδους ἀνωπομονησίας, βλέπων ὅτι οὗτος ἔστη ἐπὶ στιγμὴν, τείνει πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας, φωνάζων:

— Μετ' εὐχαριστήσεως σ' ἐπαναβλέπω...

Ὁ Λύσανδρος (κυτυπῶν τὸν πόδα μετ' ὀργῆς).

»Στάσου μία στιγμὴ, γάϊδαρε!»

Μετὰ τὴν παρένθεσιν ταύτην, ἐξακολουθεῖ τὴν τὴν ἀπαγγελίαν του:

— Ἡ Σπάρτη ἐβρύνθη τοὺς πολέμους, αἱ δὲ ἄδραφαί μας, βαφείσαι εἰς τὸ αἶμα τῶν συμπολιτῶν μας...

Ὁ Παλαμῆδης, διακόπτων αὐτὸν ὡς ἄνω:

— Μετ' εὐχαριστήσεως σ' ἐπαναβλέπω...

Ὁ Λύσανδρος (ἐν παρενθέσει).

«Σκάσε!»

... Τῶν συμπολιτῶν μας, ἀπεφάσιτε...

Ἀλλ' ὁ Παλαμῆδης, δὲν δύναται πλέον νὰ συγκαταστή, καὶ, ριπτόμενος ἐπὶ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς

Σπάρτης, ἐκσφενδονίζει κατ' αὐτοῦ τοὺς δέκα του στίχους, ὅτινες ὁμοιάζουσι χάλαζαν.

Παρατεταμένα χειροκροτήματα ἀντηχοῦσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Μετὰ τὴν σκηνὴν ἐκείνην, τὴν τόσῃ ἀξιοπρεπῶς παρασταθεῖσαν ὑπὸ δύο τῶν δευτερευόντων προσώπων, τὸ κοινὸν ἐφάνη μαγευμένον... Ἡ ἐπιτυχία τῆς παραστάσεως ἐξησφαλίσθη.

Αἱ φοβεραὶ ἀποκαλύψεις τοῦ Ἀριστοδήμου πρὸς τὸν Γόνιππον; αἱ τύψεις τῆς τυνειδήσεως, ὡς ὁ ἠθοποιὸς ἐξέφραζεν, ἠρίθμει σχεδὸν δι' ἀναλόγων καὶ ἰσαριθμῶν φουκωμάτων τοῦ τάπητος τοῦ ἐπέχοντος θέσις βασιλικῆς τηβέννου, ἐπροκάλεισαν βροχὴν δακρύων.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἐμφάνισίς τις, ἣτις κορυφώνει τὸν ἐνθουσιασμόν.

Ἡ πρωταγωνίστρια εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν. Ὁ Γεώργιος, μεταμορφωθεὶς εἰς Καισίραν, πρέσβησε τὸν ὠραιότερον τύπον κομψῆς καὶ θελκτικῆς κίρης.

Αἱ γραμμαὶ τοῦ προσώπου ἧς εἶνε ὁ, τι ἐλληνικώτερον δύναται νὰ φαντασθῆ τις.

Ἐκ τοῦ χρυσοῦ διαδήματος, τοῦ περιβάλλοντος τὴν κόμπην της, ἐξέρχονται δύο μακρὰί πλεξίδες ἐλαφρῶς κυματίζουσαι.

Ἡ ἔσθης, ἀμέμπτου λευκότητος, ζωγραφίζει τὰς γραμμὰς σώματος ἀξίου τῆς σμίλης τοῦ Φειδίου.

Οἱ γυμνοὶ βραχιόνες, ἐπισπαρμένοι διὰ κυπρίας κόνεως ὡς ἡ ὄψις, ἔχουσι τὴν μαλθακότητα τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας.

Οἱ θεαταὶ ἐσίγασαν συγκατοῦντες τὴν ἀναπνοήν, ὡσεὶ εἶχεν ἐμφανισθῆ ἡ Παναγία.

Ὅτε δὲ ἡ φωνὴ τῆς Καισάρης ἀντήχησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἡ κυρία Πετρονίλλη ἀνεσκίρτησε καὶ ἤρχησε νὰ τρέμῃ ἐκ συγκινήσεως.

— Χριστέ καὶ Παναγία μου! — Δὲν σοὶ φαίνεται, Πανδύλφε, ὅτι ἡ κόρη ἐκείνη ἔχει τὴν φωνὴν τοῦ Γεωργίου μας;

— Ναι... τὴν αὐτὴν φωνήν... καὶ... μὴ φαίνεται... κάποιαν ὁμοιότητα εἰς τὴν φυσιογνωμίαν... — Ὡ! αὐτὸ δα!... Ἄλλὰ... ἴσως... ἐν τῇ κυττάξῃ τις καλῆτερα... Ἀ! ὄχι, ὄχι! Ἐχει τὴν μὴ τὴν πρὸ μακρὰν...

— Καὶ τὸ παχῶνι πρὸ ὄζου... Καὶ ὅμως ἐὰν δὲν ἤξευρεν ὅτι ὁ Γεώργιος ταξιδεύει διὰ τὴν Φλωρεντίαν...

Ὁ διάλογος τῶν συζύγων Πανδύλφου διακόπτεται ὑπὸ ἐκρήξεων χειροκροτημάτων.

Ἡ Ἀννέτα, χειροκροτοῦσα, ἔλεγε μετὰ θυματμοῦ:

— Ἐ ἐ δὲν ἐγνώριζον ὅτι εἶνε ἄνδρας!... Κύπταξε μὲ τί κομψότητα χαιρετᾷ τὸ κοινόν!... Τί χάρις!...

Ἡ παράστασις ἐβάδιζε πρὸς τὴν καταστροφὴν της, οἱ δὲ θεαταὶ προετοιμάζοντο διὰ τὴν φοβερωτέρην συγκίνησιν, ἣν δύναται νὰ παράσῃ κλασσικὴ τραγωδία, τὴν θέαν τοῦ θανάτου τοῦ τυράννου.

Ὁ Ἀριστόδημος, ἐμφανιζόμενος ἐπὶ τῆς σκηνῆς μετὰ τοῦ ἀπαισίου σχεδίου νὰ διασχίσῃ τὸ στῆθος

του δι' ἐγχειρίδιου, βυθᾷται τοὺς λόγους τούτους. — «Ἰδοὺ ὁ τάφος... ἰδοὺ ὁ βωμὸς ὅστις θὰ βαρῆ ἠδὲ τοῦ αἵματός μου... Ἐπὶ τέλους τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο... τὸ ἐγχειρίδιον ἐκείνου... τὸ φοβερόν » τοῦτο ἐγχειρίδιον...»

Ἄλλὰ τὸ ἐγχειρίδιον εἶχε λησμονηθῆ εἰς τὸ δωματίον του, ἢ καὶ ἀλλαχού...

— «Γρηγόρα! γρηγόρα! τὸ ἐγχειρίδιον! τὸ ἐγχειρίδιον!» φωνάζουσι πανταγόθεν.

Ὁ Γόνιππος τρέχει εἰς τὰ παρασκήνια, τὰ ὅποια σείωνται ὡς κύματα τρικυμιώσης θαλάσσης...

Ὁ Ἀριστόδημος ἐξακολουθεῖ βραδέως τὸν μῶλον τοῦ, σύρων τὰς συλλαβὰς καὶ ποιῶν πάσαις μακρὰς ὡς τὴν τεσσαρακοστὴν.

Καὶ τὸ κατηραμένον ἐγχειρίδιον δὲν ἐργεταί. (Ἔπειτα τὸ τέλος)

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΚΩΦΛΑΛΩΝ

Τί δύναται νὰ κατορθώσῃ ἡ συστηματικὴ διδασκαλία, καὶ μέχρι τίνος βαθμοῦ δύναται αὕτη ν' ἀναπληρώσῃ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ φυσικὰς ἀκμὴ ἀτελείας, ὑπὲρ πάν ἄλλο μαρτυροῦσι τὰ θαυμάσια τῶ ὄντι τυφλοκομεῖα καὶ κωφάλαλων ἐκπαιδευτήρια, τὰ ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ πανταγού τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὑφιστάμενα καὶ λειτουργοῦντα. Εἶδομεν ἄλλοτε ἐν Βιέννῃ ἐκθεσίῳ τῶν τυφλοκομείων τῆς Ἀυστρίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐμείναν ἔκστατικοὶ διὰ τὴν λεπτότητα παντοίων ἐργῶν ὑπὸ τυφλῶν τῇ βοήθειᾳ τῆς ἀφῆς ἐπεξεργασμένων. Πρὸ πάντων δ' ἐξέπληξεν ἡμᾶς ἡ ἀκρίβεια γεωγραφικῶν χαρτῶν ὑπὸ τυφλῶν κατασκευασμένων, γρωστῶν δ' ὅτι οἱ τυφλοὶ ἀποτελοῦσι καὶ τὰς ἀρίστους καὶ συγκινητικωτάτας συμφωνίας. Παραποῖαν ἐκπλήξιν παρεσκεύασαν ἡμῖν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν οἱ κωφάλαλοι τῶν Παρισίων. Εἶχον συνέλθει δηλ οὗτοι μετὰ προηγουμένην διὰ προαυλάτως συνεννόησιν, ἐν τινὶ ξενοδοχείῳ τῆς ἀγναῖς Mandé, ὅπως διὰ κοινῶν συμπόσιον συνεορτάσωσι τὴν 29ην Ἰουλίου, ἐπέτειον τῆς αὐτῆς ἡμέρας τοῦ 1791, ὅτε διὰ νόμον ἀνεγνωρίσθη ὡς καθῆκον τοῦ κράτους τὸ ἀστυλὸν τῶν κωφάλαλων, τὸ ὁποῖον ἕξ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας εἶχε καταρτίσει καὶ διοργανώσει ὁ φιλόμαθρος κληρικὸς Ἐρθέ, πρῶτος τοῦ εἶδους τούτου κατὰ τὴν Γαλλίαν. Οἱ συνελθόντες ἦσαν ὑπὲρ τοὺς διακοσίους, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τινὲς δὲ κυραὶ ἦσαν ἐξαιτίας ἀληθῶς καλλογῆς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμπόσιου ἐπεκράτει ἄκρα σιγὴ ὑπὸ γελώτων μόνον διακοπτομένη, δὲν προήρχετο ὅμως ἡ σιγὴ αὕτη, εἰμὴ ἐκ τῆς βωδότητος τῶν συμποσιαζόντων, διότι ἄλλως ἦσαν οὗτοι εὐθυμότατοι πάντες, καὶ συνωμύλον ζωηρότατα διὰ σχημάτων, μεταξὺ τρώγοντες, καὶ ἐγγέλων συνηρότατα ἄβηαι ἦσαν αἱ μόναι φωναί, αἷτινες ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ ἀφώνου στόματός των τῶ παραδοξότατον δὲ πάντων εἶνε, ὅτι ἐν τῷ συμπόσιῳ τούτῳ δὲν εἰλείφαν καὶ οἱ συνηθέεις ἐπιδόριοι λόγοι. Οἱ ῥήτορες ἀνέβαινον ἐπὶ καθίσματος, ὅπως βλέπονται ἐφ' ἄλλοι, καὶ διὰ ζωηρότατων σχημάτων τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου, ἐξέφραζον τὰς ἰδέας των, τὰς ὁποίας πληρέστατα συνεμερίζοντο οἱ βοβοὶ ἀφορεταί των, διότι ῥητάτα χειροκροτήματα διέκοπτον συχνὰ τοὺς παραδόξους τούτους ἀγορητὰς. Ἐβόρησαν δὲ διὰ τῶν λόγων των τὸ ἔργον τοῦ Ἐρθέ, καὶ τοὺς γὰλλοὺς νομοθέτας. εἰς μνήμην τῶν ὁποίων ἐκέλευσαν πολλὰς τὰ ποτηρία των.

Μετὰ δὲ τὰ δεῖπνον, οἱ συνδησημένοι διελύθησαν εἰς τὸν κήπον τοῦ ξενοδοχείου, ἐκεῖ δὲ δύο ἐξ αὐτῶν, φωτογράφοι τὸ ἐπάγγελμα, ἐχημάτισαν ὠρατὰ συμπλέγματα τῶν συναδέλφων των καὶ ἐφωτογράφησαν αὐτοὺς ἐκ ἀνάμνησιν. Ὁβτω δὲ, καὶ εἰς ἐκείνους παρεσκεύασαν ἐνθῦμιον, καὶ αὐτοὶ ἔκαμον καλὴν δουλειὰν, ἐπωφεληθέντες ἐφῆως τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως κερδήσωσι τι.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ

Σο έρω γίη διέ ηη έξθε εν - 5 1880. — Το έδωρ της Κο-
ω α. ώ. . όρκει εν. — Η Αρροδίτη έτισο πεποιημένη ήμας
ε - π έρω ή έρω. — Παράθετον έτι σαρριρι όσ φοι όμει εν
εν Ηαριότιος

Εν τώω μάλλον παραδόξω και άξια λόγου άντικει-
μένων, άτινα θα έπισύρωσι την γενικήν περιέφθειαν
κατά την παγκόσμιον έλθεσιν τοΰ 1880, έσται το προ-
τειμαζόμενον εν Παρισίοις υπό τών κ κ Φιλωνος και
Λ. Κοιδαυ, έργον άξιοσ μέγαλον ένδιαφέροντος δι' ά-
παντα τα πεπολιτισμένα έθνη, υπό έποψιν έπιστημοσι-
κήν, έμπορικήν και βιομηχανικήν είχε δε τοΰτο σφαίρα
γηινή έχουσα 40 μέτρων περιέφθειαν

Μέρας κύκλος, έχων τριών μέτρων ύψος, θα χρησι-
μεση ως βάση της κινητής ταύτης σφαίρας, ήτις τή
βοηθεία έλεκτρικών κινουμένων δι' ήλεκτρικού μηχανή-
ματος, θα εκτελή περιστροφικήν κίνησιν εν διαστή-
ματι 24 ώρων, δεικνύουσα κατά την πορείαν της τās
ώρας και τά πρώτα και δεύτερα λεπτά με την ακρίβειαν
χρονομέτρου. Αι διαιρέσεις τοΰ χρόνου θα είνε οδτω ση-
μειωμένοι, ώστε γά είνε όραταί από μακροτάτης απόστά-
σεως εις τον ίσοόμενον έπί της ίσημερινής γραμμής,
άνα πύσαν δε ώραν, ήμισιαν ώραν ή τέταρτον, αι ά-
σπρηχσεις θα γίνωνται διά της συναστρεφείσεως αίχρων
καταλήλων ταυμένων Την τάξια το εν τών ήμισοφαι-
ρίων θα φωρίζεται δι' ήλεκτρικού φωτός επισημείως
προσηροσμένου εν αυτώ, το δε έτερον θα μένη σκο-
τερόν

Η σφαίρα θα δ αέρινηται υπό ίσημεριών και άλλων
παραλλήλων γραμμών, κατασκευασμένων εκ σιδήρου-
έλλημαξ, ήτοιγμένη εν τώ έσωτερικώ της βάσεως, θα
άγη εις πραγματικήν αθουσαν περιστοιχουμένην υπό
βάθρων και δουαμένην γά περιλάβη 300 περίπου άτομα
Η αθουσα αήτη θα ήνε προωρισμένη δια τās έπιστη-
μονικās συζητήσεις, το δε λοιπόν μέρος της σφαίρας θα
είνε αποκλειστ. κως προωρισμένον δια τās κινητηρίους
μηχανάς

Τέλος, έπί τοΰ έσωτερικού της σφαίρας περικυλίμα-
τος θα ήνε έξωγραφημένος χάριτης φυσικός, πολιτικός
έμπορικός και βιομηχανικός, οδτως άπαναι αι λεπτο-
μέρειαί θα είνε λίαν καταφανείς, ως εκ τοΰ μεγέθους αυ-
τών θα δύναται τις δε κάλλιον γά διερευνή επί τοΰ
χάρτου από δύο κυκλωσών στοών, 5 μέτρα άπεχουσών
της σφαίρας και από 9 μέχρι 18 μέτρων ύψηλών. επί
δε των έξωστών των στοών τούτων θ' αναρτηθώσι και
αποστάσεις οδμηγί πρός πληροτέραν κατανόσιν τοΰ
άπειράται μέρους της σφαίρας

Σέτε, οι καταναλωταί τοΰ ενόσμου ύδατος της Κ. Λω-
νίας, οίτινες μεταχειρίζεσθε αυτό διά το ριτόμακτρόν
σας ή το μηχανήμα της εάβδον ή τοΰ λαμφοδέτου σας,
θα θεωρησθε βεβαίως γελώον, και άν είθετε φίλοι της
Κολωνίας, εκείνον όστις θα φαντασθή ποτε γά οΰε προ-
σφέρη ποτήριον εξ αυτής άντι όρεκτικού. Και εν τού-
τοις, οι Κοζάκει λαϊρέουσαι το ύδωρ τοΰτο ως ποζόν
πνευματώδες, και κάμνουσαι μάλιστα κατάχρητιν
αυτοΰ!

Ότε ή διοίκησις της επαρχίας τών Ουδαίων άνηγό-
ρεσε πρό των έτών εις πολλά των περι την επαρχίαν
ταύτην μερών την χρήσιν οίνοπνευματωδών πο-
τών, αποτέλεσμα της απαγορεύσεως ταύτης ήπήρηκεν ή
αντικατάστασις των απαγορευθέντων ποτών δια της
κολωνίας, ήτις έκοσε παρά τοις Κοζάκει, άνέλαβε την

έπίσημον θέσιν, ήν πρότερον κατείχε παρ' αυτοΰς ή
βότκα

Εν Γουριέθω γίνεσαι και' έτος κατατάλωσις 24,000
φιαλών κολωνίας, εν δε τή πόλει Ουδαίων το εκ της
πωλήσεως αυτοΰ ποζόν άνέρχεται. και' έτος εις 15,000
ρουβλίων

Ο άσπερισμός της Αρροδίτης γίνεσαι συχνάκις από
τινος όρατός εν πλήρει ήμέρη, δια γυμνοΰ όφθαλμού.
Εν Μασσαλία οι κ κ Βρονγνυέρ, Βανδ, Γριγώ και Μα-
τθαός Τόδρ, διέκριναν αυτόν καθαρώτατα την 19ην
Οκτωβριον, κατά την εννάτην και ήμισιαν ώραν
"στίλλοντα ως λαμπρόν άδάμαρτα,, Εν Νέβλιονι τοΰ
Κάτω Σηκουάνα ο κ Δυμερίλ μετά πολλών άλλων πα-
ρετήρησεν αυτόν κατά την 31 Οκτωβριον εις τās 2, 4,
5 3, 11, 15 και 16 Νοεμβριον, γυωρίζων ακρίβως την
θέσιν του και έβλεπερ αυτόν εκάστοτε μέχρι της 10ης
π. μ ή μέχρι μεσημβρίας. Την δε 11 Δεκεμβριον ο κ
Κουρτεν ήδούνηθη γά τόν παρακολούθησιν δια τοΰ όφθαλ-
μού από της 7ης πρωϊνης ώρας μέχρι των 2 μ μ

Και τώρα, περιμένομεν και ήμεΰς την ενταθθα έμφάνι-
σιν της Αρροδίτης, ήτις πρώτη συνέλαβε την τολμηράν
άπόφασιν ν' άντεπεξέλη πρός τον ήλιον, ενχόμενοι γά
μυηθώσι το παράδειγμα της εις το μέλλον και άλλοι
των συναδέλφων της

Εν ή ήμεΰς έδώ είχομεν πρό των ημερών παράδο-
ξόν τι άτμοσφαιρικόν φαινόμενον το όποιον εξελάβομεν
ως πυρκαϊάν δάσους και τινες μάλιστα προσέλαβομεν γά
ψάλωσιν έλεγεινάκας ώδας εις το κατά φαντασίαν και
δάσος), παρόμοιόν τι φαινόμενον παρουσιάσθη οχρδόν
και εις τον Παρισινόν όρίζοντα Το φαινόμενον τοΰτο
περιγράφει ο κ. Βολιό εν τή εν Παρισίοις Ακαδημίη των
έπιστημών ως εξής :

Κατόπιν ραγδαίας βροχής, ήν επηκολούθησεν άστραπή
μετά λαρονοΰ, πρός το μεσημβριόν μέρος των Παρι-
σίων (πρός τοΰτο το μέρος διηνοθέντο ο άνεμος), την
έλδόμεν και ήμισιαν έσπερινήν ώραν της 6 Ιουλίου,
το ανατολικόν μέρος τοΰ όρίζοντος έφωτίσθη αίφνης
υπό ζωηροΰ έρυθροΰ φωτός, όμοιοτάτου πρός την αν-
ταίρειαν μεγάλης πυρκαϊάς Ταυτόχρονον επεφάνη εις
το μέρος τοΰτο τοΰ όρίζοντος ούράνιον τόξον, όλον δε
το μεταξδ τόξου και όρίζοντος περικλειόμενον μέρος τοΰ
ουρανοΰ ήτο βεβαμμένον δια ζωηροτάτου χρώματος
κοκκίν ν κλίοντος πρός το ίσοιδές, έφ' όσον δε ή λάμ-
ψις τοΰ τόξου εξησθέτει τόσον το ίσοιδές χρώμα επε-
κράτει τοΰ κ. κινου Το φαινόμενον εξηφανίσθη την
8ην και 10 δηλ 7' λεπτά μετά την δύσιν τοΰ ήλιου.
Τότε, το μέρος τοΰ ουρανοΰ όπόθεν προέκυψε το φαινό-
μενον, δάφη δια βάθως κναροφαίου χρώματος, φθά-
σαντος περι την 8ην και 45' ώραν εις την μεγίστην
αυτοΰ έντασιν Το φαινόμενον τοΰτο, το πυροσυσσθέν
μεταξδ όρίζοντος και ουρανού τόξου θεωρήθη ως λίαν
πρωτοφανές και άξιο περιεργίας.

Εις εξετάσεις ηηλιαγωγείου.
Ο έπιθεωρητής — Δύνασαι, μικρή μου, γά μοΰ
είπης τί είχε ο βάμβαξ;
Ο μικρός. — Ο βάμβαξ. . . ά! αυτό με το όποιον ο
μπαμπάς γυρίζει τα αυτιά του και ήμαμά τοδς σιηθο-
δίσμονς της. Π.